

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА»

Студента 2 курсу, 10м групи,
Спеціальності 071
«Облік та оподаткування»
Спеціалізації «Облік та
податковий консалтинг»

Сидорянської Лілії
Володимирівни

Науковий керівник
старший викладач,
кандидат економічних наук

Шушакова Ірина
Костянтинівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних
наук, доцент

Король Світлана Яківна

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет фінансів та обліку
Кафедра обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Облік і податковий консалтинг»

Затверджую
Зав. кафедри Фоміна Олена
Володимирівна
«__» _____ 20__ р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентіві
Сидорянській Лілії Володимирівні
(Прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи Облік та оподаткування прибутку будівельного підприємства

Затверджена наказом ректора від «15» листопада 2019 р. № 3897 (денна).

2. Строк здачі студентом закінченого роботи «01» грудня 2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи полягає в узагальненні науково-теоретичних та практичних досліджень з питань обліку та оподаткування прибутку, зокрема будівельного підприємства, а також наведення пропозицій відносно його удосконалення.

Об'єкт дослідження є процес обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства.

Предмет дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних положень обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність прибутку будівельного підприємства як об'єкта обліку та оподаткування

1.2 Огляд нормативної бази та аналіз спеціальної літератури з обліку та оподаткування прибутку будівельних підприємств

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Методика обліку прибутку будівельного підприємства

2.2 Оподаткування прибутку будівельного підприємства

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Особливості обліку та оподаткування прибутку в умовах використання інформаційних технологій

3.2 Шляхи удосконалення обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	18.11.2019 (ден.)	18.11.2019
3.	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4.	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5.	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6.	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7.	Попередній захист	25.11.2020	25.11.2020
8.	Подання завершеної (переплетеної) роботи	01.12.2020	01.12.2020

7. Дата видачі завдання « ___ » _____ 2020 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи І.К. Шушакова _____

9. Гарант освітньої програми С.Я. Король _____

10. Завдання прийняв до виконання студент Л.В. Сидорянська _____

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(Підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента Сидорянської Л.В. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ С.Я. Король

Завідувач кафедри _____ О.В. Фоміна

« _____ » _____ 20__ р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1 Економічна сутність прибутку будівельного підприємства як об'єкта обліку та оподаткування	6
1.2 Огляд нормативної бази та аналіз спеціальної літератури з обліку та оподаткування прибутку будівельних підприємств	12
Висновки до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2. СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	20
2.1 Методика обліку прибутку будівельного підприємства	20
2.2 Оподаткування прибутку будівельного підприємства	25
Висновки до розділу 2	32
РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	34
3.1 Особливості обліку та оподаткування прибутку в умовах використання інформаційних технологій	34
3.2 Шляхи удосконалення обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства	40
Висновки до розділу 3	46
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ	56

ВСТУП

Актуальність теми. Практика формування інформації, яка склалася на даний час свідчить про те, що відсутній досконалий механізм, який стосується формування фінансових результатів при здійсненні господарської діяльності підприємств та відображення їх у фінансовій звітності. Як наслідок, наявну інформацію про фінансові результати, зокрема прибутку немає можливості об'єктивно оцінити та спрогнозувати в майбутньої. При створенні подібного механізму слід оцінити витрати підприємства та по можливості їх мінімізувати, оскільки ресурси, які використовуються в господарській роботі в переважній більшості обмежені. Крім цього потрібно зосередити увагу на збільшенні доходів від реалізації продукції та забезпечити формування повної та достовірної інформації, яка буде використовуватися при обліку та економічному аналізі діяльності підприємства. Ці аспекти стосуються й діяльності будівельних підприємств, які працюють на території України, їх кількість у 2018 році налічує 52531 підприємств, обсяг реалізованої продукції яких складає 322096,2 млн. грн.. Фінансовий результат до оподаткування цих підприємств у 2019 році становить 16106,5 млн. грн., а розмір чистого прибутку –203,1 млн. грн. з рентабельністю діяльності на рівні 5,4%.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розглядом та науковим обґрунтуванням питань обліку та оподаткування прибутку підприємств займалося багато зарубіжних та вітчизняних вчених. Серед перших варто виокремити Ф. Кене, А. Сміта, Й. Шумпетера, К. Маркса, Ф. Найта, С. Фішера, Дж. Робінсон та ін. Представниками другої групи вчених є В. Д. Базилевич, В. А. Дерій, Є. П. Качан, С. В. Мочерний, В. В. Сопко, Г. А. Оганян, М. С. Пушкар, Я. П. Шафорост та ін. В переважній більшості вчені акцентують увагу саме на механізмі формуванні фінансового результату підприємства, а саме визначення фактичного та планового прибутку, оскільки саме він є важливим об'єктом бухгалтерського обліку.

Мета дослідження - узагальнення науково-теоретичних та практичних досліджень з питань обліку та оподаткування прибутку, зокрема будівельного підприємства, а також наведення пропозицій відносно його удосконалення.

Об'єктом дослідження є процес обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних положень обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства.

Гіпотеза випускної кваліфікаційної роботи: теоретичні та практичні положення ґрунтуються на принципі удосконалення обліку та оподаткування прибутку на будівельному підприємстві.

Завдання. Основними завданнями роботи є:

- розкрити економічну сутність обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства;
- провести огляд нормативної бази та аналіз спеціальної літератури з теми дослідження;
- дослідити методику обліку прибутку будівельного підприємства;
- оцінити систему оподаткування прибутку будівельного підприємства;
- розглянути особливості обліку та оподаткування прибутку в умовах використання інформаційних технологій;
- навести шляхи удосконалення обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства.

Методи та інструменти дослідження. Під час проведення дослідження застосовували загальні методи наукового пізнання, а саме метод аналізу та синтезу при визначенні сутності прибутку підприємства з позицій різних наукових шкіл та авторів, метод індукції та дедукції – при виявленні спільних рис в національному та міжнародному законодавстві, що стосуються питань визначення прибутку підприємства, а також метод

спостереження та узагальнення. Спеціальні методи наукового пізнання використовувалися у другому та третьому розділі роботи, серед них доцільно виокремити метод економічного аналізу та графічний метод – при дослідженні фінансового стану та результатів роботи будівельного підприємства, аналізі бухгалтерських проводок, що стосується даної теми, а також метод прогнозування – при виявленні напрямків удосконалення системи обліку та оподаткування прибутку підприємства.

Джерела інформації. При написанні роботи використовувалися діючі вітчизняні та міжнародні нормативно-правові акти, що стосуються даної теми дослідження, підручники, наукові статті та монографії різних вчених та фінансова звітність ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой», офіційна інформація Державної служби статистики, статті із таких журналів як «Наука та будівництво», «Будівельний журнал», «Економіка та держава», «Інноваційна економіка» та «Економіка України».

Практична значимість одержаних результатів полягає в обґрунтуванні актуальних пропозицій відносно удосконалення обліку та оподаткування прибутку в умовах поширення інформаційних технологій, які будуть використовуватися в інших підприємствах. Ці напрямки удосконалення запропоновано для впровадження в практичну роботу ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой».

Загальна характеристика структури та обсягу роботи. Випускна кваліфікаційна робота розміщена на 79 сторінок, включає в себе 8 рисунків та 1 таблицю, складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність прибутку будівельного підприємства як об'єкта обліку та оподаткування

В умовах ринкової економіки головною метою діяльності будь-якого промислового підприємства є досягнення запланованого фінансового результату. Всі інші цілі підпорядковані цьому завданню, оскільки саме прибуток є найбажанішим власним джерелом відновлення ресурсів для подальшого розвитку підприємства. Встановлення фінансового результату ґрунтується на попередньому визначенні доходів та витрат операційної діяльності підприємства та зіставленні їхніх значень між собою.

Прибуток – головне джерело розвитку бізнесу. Важлива роль економічної сутності прибутку підтверджується тим, що він характеризує основну діяльність підприємства. Одним із найважливіших показників, що відображає фінансовий стан підприємства є прибутковість та дохідність. Вони визначають мету підприємницької діяльності. Все це вимагає з'ясування сутності та змісту поняття «прибуток», яка є досить суперечливою та складною в сучасній економіці. Кінцевим фінансовим результатом будівельної організації є прибуток, він показує ступінь використання всіх ресурсів, надлишок доходу над понесеними витратами, тобто є критерієм раціонального управління, відображає ефективність виробничої та господарської діяльності [36].

Перш ніж перейти до розгляду особливостей визначення прибутку в будівельних підприємствах спочатку варто розглянути його обґрунтування зарубіжними вченими в певних історичних періодах в дод. А., а вітчизняними – в дод. Б.

Прибуток будівельних підприємств формується, перш за все, за рахунок виконання підрядних робіт, виробництва та послуг, основних фондів, інших товарів та доходів від виконання будівельних робіт, зменшених на суму витрат, пов'язаних з цими операціями. Прибуток таких організацій характеризується не тільки абсолютними величинами, але й відносними, – рентабельністю, насамперед. Це узагальнюючий показник, який відображає рівень використання всіх виробничих ресурсів, служить критерієм ефективності будівельного виробництва. У загальному абсолютні і відносні показники, їх факторний та інші види аналізу є сутністю визначення прибутковості будівельних компаній та закладають основи для визначення напрямків його зростання (як при аналізі джерел прибутку, так і напрямків його використання). На прибуток будівельних організацій впливають різні фактори, серед яких варто виокремити наступні (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Фактори впливу на прибуток будівельних підприємств

Джерело: складено автором на основі джерела [38].

Зобов'язання підприємств перед банками, бюджетом та іншими установами виконуються за рахунок прибутку. Функції прибутку забезпечують безперервний процес суспільного відтворення та розвитку самого підприємства. У той же час показники фінансових результатів будівельної організації відображають компетентність її керівництва та якість управлінських рішень.

Економічна сутність прибутку розкривається у функціях, які він виконує. Варто зауважити, що функція повинна відображати конкретний внутрішній зміст економічної категорії. Щодо функцій прибутку, думки вчених також неоднозначні. Класичні погляди виділяють такі основні функції прибутку:

1. Прибуток характеризує одержаний економічний ефект від діяльності підприємства.
2. Стимулююча функція, оскільки основою для розширення виробництва, науко-технічного і соціального розвитку підприємства є приріст абсолютної величини чистого прибутку.
3. Функція формування бюджетів різних рівнів, яка у подальшому впливає на задоволення потреб [24, С. 114-115].

Однак ключовими функціями прибутку вважаються наступні три функції: стимулювання, розподіл та оцінка. Суть стимулюючої функції полягає в тому, що прибуток використовується як в інтересах підприємства, так і в інтересах їх працівників, тому прибуток виступає стимулом для управлінського персоналу та працюючих підприємств здійснювати свою діяльність з найвищою ефективністю, що дозволить забезпечити працівникам отримання винагороди за працю та підприємству впроваджувати досягнення науково-технічного прогресу, що призведе до зниження витрат виробництва, підвищення його ефективності та соціально-економічного розвитку.

Практика діяльності переважної більшості суб'єктів господарювання свідчить про те, що в існуючих умовах господарювання виконання прибутком стимулюючої функції нівелюється через небажання власників

«ділитися» прибутком з тими, хто його створює. Аналогічна ситуація спостерігається і з таким джерелом формування прибутку, як людський капітал представлений у вигляді підприємницьких та організаторських здібностей працюючих, який виступає головним ресурсом діяльності підприємств та від якого залежить прибутковість діяльності.

Враховуючи домінуючу роль інтелектуального капіталу у формуванні прибутку, рекомендується розподіляти його у напрямку стимулювання працівників, які генерують ефективні управлінські рішення, що позитивно позначиться як на продуктивності праці, так і на діяльності підприємства. Розподільча функція прибутку виконується шляхом використання джерела прибутку від доходів бюджетів усіх рівнів, починаючи з державного бюджету, шляхом розподілу прибутку у формі податку на прибуток, закінчуючи бюджетом окремого структурного підрозділу підприємства.

Частина прибутку, що залишається у розпорядженні підприємства, спрямована на розширене відтворення та виконання виробничих та соціальних завдань його розвитку. Суть оцінювальної функції полягає в тому, що прибуток розглядається як показник оцінки, який характеризує ефект, отриманий від здійснення господарської діяльності та дає можливість оцінити його ефективність [20].

Прибуток є якісним показником, тому що в його розмірі відображена зміна обсягу товарообігу, дохід підприємства, рівень використання ресурсів, величина витрат обертання. Таким чином, прибуток синтезує в собі всі сторони діяльності підприємства. Для оцінки величини прибутку, в залежності від функцій, які вони виконують та в процесі управління прибутком, існують певні його види. Відповідно до класифікаційних ознак в будівельних організаціях виділяють наступні види прибутку, які відобразимо в дод. В.

Оскільки прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати, то облік прибутку варто розпочати з розгляду доходів та витрат на будівельному підприємстві. Порядок формування прибутку в

будівельних підприємствах відобразимо в дод. Г. Складнощі в оцінці доходів і витрат на будівельних підприємствах потребують спеціального підходу до організації бухгалтерського обліку на таких підприємствах.

Оскільки вартість будівельних робіт, а також витрати, пов'язані з їхнім виконанням, безпосередньо залежать від їхнього обсягу, то зрозуміло, що доходи й витрати за будівельним контрактом визнаються з урахуванням ступеня закінченості (фактично виконаного обсягу) робіт, передбачених за цим контрактом на дату балансу. Визначення суми доходів і витрат за ступенем закінченості робіт можливе відповідно до вимог П(С)БО 18 тільки, якщо остаточний фінансовий результат цього контракту може бути вірогідно оцінений, а саме існує:

1. можливість достовірного визначення суми загального доходу від виконання будівельного контракту;
2. імовірного одержання підрядником економічних вигод від виконання будівельного контракту (розгляд фактів про наявність сумнівної чи безнадійної заборгованості замовника, а також про будьякі інші факти, які дозволили б будівельному підприємству засумніватися в тому, що замовник виконає свої зобов'язання за цим будівельним контрактом);
3. можливість достовірного визначення суми витрат, необхідних для завершення будівельного контракту, і ступеня завершення робіт з будівельного контракту на дату балансу;
4. можливість достовірного визначення й оцінки витрат, пов'язаних з виконанням будівельного контракту для порівняння фактичних витрат за даним будівельним контрактом, з попередньою оцінкою таких витрат, тільки у разі виконання якої остаточний фінансовий результат за будівельним контрактом з фіксованою ціною може вважатися вірогідно оціненим, а фінансовий результат, як відомо, визначається вирахуванням з доходу витрат, пов'язаних з їхнім одержанням [12].

У тому разі, коли остаточний фінансовий результат за будівельним контрактом не може бути вірогідно оцінений, відповідно до вимог П(С)БО 18

доходи визнаються в сумі фактичних витрат з початку виконання будівельного контракту, щодо яких існує ймовірність їхнього відшкодування; У тому випадку коли ймовірність відшкодування витрат відсутня, то доходи від виконання будівельного контракту й зовсім не визнаються [12].

Облік прибутку на будівельному підприємстві здійснюється на 44 рахунку Відповідно до рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)» прибуток поділяють:

- прибуток нерозподілений - це прибуток поточного та минулого звітних періодів, яка не була використана у поточному або минулих звітних періодах;
- прибуток, використаний у звітному періоді – це сума прибутку, який був розподілений між власниками (нарахування дивідендів), або був спрямований на виплати за облігаціями, відрахування в резервний капітал та інше використання прибутку в поточному періоді.

Об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень. На рахунку 98 «Податки на прибуток» ведеться облік нарахованої за даними бухгалтерського обліку суми податку на прибуток від звичайної діяльності та від надзвичайних подій.

Слід зазначити, що рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)» непризначений для відображення порядку формування прибутку до оподаткування. Внаслідок цього в план рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій внесений рахунок 79 «Фінансові результати», який проводить формування доходів і витрат підприємства звітного періоду для подальшого нарахування податку на прибуток підприємства чи автоматичного списання збитку підприємства звітного періоду до рахунку 442 «Непокріті збитки».

1.2 Огляд нормативної бази та аналіз спеціальної літератури з обліку та оподаткування прибутку будівельних підприємств

Існує велика кількість літературних джерел, інформації періодичних видань для вивчення і дослідження питань з обліку та оподаткування прибутку. Затверджені нормативні акти, сфера дії яких поширюється по території України, та зосереджені на тому, щоб суб'єкти підприємницької діяльності мали рівноцінні умови та однакові права для її здійснення, не зважаючи на те, яка організаційно-правова форма власності підприємств, при цьому в повній, однаковій мірі могли відповідати за результати своєї роботи.

При дослідженні нормативно-правової бази та напрацювань різних вчених відзначимо, що більшість із них акцентують увагу не на визначенні прибутку підприємства, а на системі його оподаткування, оскільки саме податок на прибуток підприємств має важливе фіскальне значення для держави. Основним нормативно-правовим документом, який регулює оподаткування прибутку підприємства є Податковий кодекс України, в якому закріплені такі поняття доходи та витрати, що обчислюються та показується в фінансовому обліку. Відповідно до положень Податкового кодексу України основним об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток, який розраховується шляхом зменшення загальної суми доходів, яка визначена за звітний період, що закріплена статтями 135-137 Кодексу, на собівартість всіх реалізованих товарів, наданих послуг, виконаних робіт, та суму інших витрат за звітний податковий період, обчислених відповідно до статей 138-143, з дотриманням правил, які закріплені статтею 152 Кодексу [7].

Сутність самого прибутку підприємства розкривається на нормативному рівні в першу чергу в П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», яке надає трактування прибутку як суми, на яку

доходи перевищують пов'язані з ними витрати. До того ж наведений стандарт окремо виокремлює обґрунтування збитку, який визначається як перевищення загальної суми витрат над загальною сумою доходу, для отримання якого були понесені наведені витрати [8]. Більш детально сутність прибутку розглядається у МСБО 1 «Подання фінансової звітності». Зокрема, загальний сукупний прибуток трактується як зміна у власному капіталі впродовж періоду у результаті операцій та інших подій за виключенням операцій із власниками, якщо останні діють відповідно до прав та обов'язків власників. Наведеним документом також передбачається розподіл загального сукупного прибутку на такі елементи як «прибуток або збиток» та «інший сукупний прибуток» [1].

При обчисленні прибутку підприємства у будь-якій сфері діяльності варто керуватися такими національними положеннями як П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати» [9, 10]. Інформація, розкрита у цих нормативних актах, являється доволі важливою, адже саме у порядку визнання доходів та витрат і є основна відмінність отриманого фінансового результату за бухгалтерським та податковим обліком. Доходи та витрати визнані в бухгалтерському обліку, як правило визнаються валовими доходами та витратами і в податковому обліку, але різниця може виникнути в результаті неспівпадання по звітних періодах, оскільки момент визнання доходу та витрат в бухгалтерському і в податковому обліку різні. Крім того встановлено різні підходи по визнанню доходів, витрат, валових доходів та витрат по окремих операціях, які визнаються валовими доходами та витратами і не являються доходами і витратами в бухгалтерському обліку.

Відносно міжнародних стандартів в бухгалтерському обліку відзначимо, що вони в переважній більшості віддзеркалюються в національних стандартах. Зокрема, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід» та включає елементи МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу» [2, 3, 9]. Проте, П(С)БО 16

«Витрати» не має аналогів у МСБО та безпосередньо відповідає потребам національної практики [10].

Основними методологічними засадами формування в бухгалтерському обліку детальної інформації про активи та зобов'язання підприємства, його витрати та доходи, в розрізі податку на прибуток та його відображення у фінансовій звітності визначає П(С)БО 17 «Податок на прибуток», яке застосовується для того, щоб узгодити розбіжності, які пов'язані з нарахуванням та виплатою податку на прибуток з дотриманням вимог податкового та бухгалтерського законодавства [11]. Однак, відзначимо, що у П(С)БО 17 «Податок на прибуток» відсутнє трактування саме категорії «прибуток», проте виділяються такі його види:

- обліковий прибуток – вартісне вираження фінансового результату до оподаткування, що співвідносні із даними бухгалтерського обліку, які показуються у Звіті про фінансові результати або Звіті про сукупний дохід за відповідний звітний період;
- податковий прибуток – фінансовий результат роботи суб'єктів господарювання з відповідним дотриманням до вимог податкового законодавства, а саме Податкового кодексу України. Цей податок показується у Декларації про прибуток підприємства [11].

Аналогічно і Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України № 433 [4], трактування прибутку не містять, проте передбачають обчислення та подальше використання наступних різновидів бухгалтерського прибутку, які подані в дод. Д.

Важливим інструментом реалізації принципів і методів бухгалтерського обліку є План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ № 1591 від 09.12.2011 р. [6]. Саме ним забезпечується однаковість відображення господарських операцій, нагромадження облікової інформації, необхідної для визначення фінансового

результату діяльності підприємства, складання фінансової звітності та проведення економічного аналізу. Зокрема, для обліку доходів, витрат та результатів діяльності Планом рахунків бухгалтерського обліку передбачені рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності», класу 8 «Витрати за елементами» та класу 9 «Витрати діяльності». Однак недоліком нового плану рахунків є відсутність субрахунків для обліку доходів, витрат і фінансових результатів. Інформацію про відображення облікових даних в регістрах дають Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 р. № 356, а саме п. 36-43 [6].

Виходячи із вищенаведеного, вітчизняні нормативно-правові акти, що регулюють бухгалтерський облік, дають визначення прибутку або розшифровують види прибутку. Натомість у податковому законодавстві, а саме Податковому кодексі України, як таке визначення прибутку відсутнє зокрема і у статті 14, у якій зібрані ключові визначення у розрізі цього нормативного акту. Однак у статті 134 розділу III «Податок на прибуток підприємств» поданий об'єкт оподаткування. Виділимо основні підходи ПКУ щодо сутності прибутку, що визначається через об'єкт оподаткування та подамо їх у дод. Е. При цьому виключення становить дохід, який було отримано від азартних ігор із застосуванням гральних автоматів та зменшено на суму виграшів гравців. У Податковому кодексі України для цілей оподаткування відсутнє чітке розмежування між доходом та прибутком. Цікавим є і підхід до бази оподаткування. Останньою вважається грошове надходження об'єкту оподаткування, яке обраховане відповідно до вимог статті 134 Податкового кодексу України та інших його положень [7].

Прийняття Податкового кодексу в Україні став значним кроком на шляху реформування системи оподаткування прибутку. У Податковому кодексі подані чіткі та узгоджені визначення і процедури застосування податку на прибуток. Завдяки Податковому кодексові можна усунути багато недоліків законодавства. В Податковому кодексі України запроваджено

оптимальне оподаткування, в якому податку на прибуток відведена роль регулятора економічних відносин в нашій країні. Встановлення динаміки поступового зниження діючої ставки податку на прибуток, забезпечує перерозподіл податкового навантаження. Перебудова системи бухгалтерського і податкового обліку в напрямках лібералізації обліку витрат і доходів, перехід до вільного застосування норм амортизації, використання бухгалтерських методів нарахування амортизації, врахування збитків минулих років, забезпечує накопичення капіталу, прискорює виробничі обороти, активізує інвестиційну активність суб'єктів господарювання [7].

Для того, щоб мати змогу правильно організовувати та здійснювати дослідження щодо обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства також потрібно ознайомитися зі спеціальною літературою в якій розкриваються завдання щодо даного питання. Більшість вчених розглядають прибуток через різницю між сукупними доходами та витратами. При цьому варто під доходами та витратами підприємства розглядати їх за весь період ефективного функціонування вкладеного капіталу, тобто терміну 100-відсоткової амортизації виробничих необоротних активів.

Очевидно, при зменшенні цього періоду до сукупного доходу необхідно додати ліквідаційну вартість недоамортизованих активів. Отже, реально визначити прибуток підприємства можна лише при його ліквідації, порівнюючи вкладений у підприємство капітал при його створенні та за час діяльності з сумою вилученого капіталу за час діяльності підприємства та при його ліквідації. Прибуток же, який визначається періодично для оперативного управління і оподаткування, ніколи не може бути абсолютно об'єктивним і правильним, бо його неможливо визначити вірогідно, адже всі діючі методики обліку витрат і доходів та визначення фінансових результатів побудовані на ряді допущень, умовностей, таких як термін очікуваного корисного використання необоротних активів; методи нарахування амортизації основних засобів і нематеріальних активів; методи оцінки виробничих запасів, готової продукції та незавершеного виробництва;

державне регламентування відображення в обліку витрат на ремонти основних засобів; методи нарахування забезпечень майбутніх витрат і платежів; визначення та відображення в обліку доходів від безоплатно отриманих активів; оцінка необоротних активів у обліку та звітності.

Фінансовий результат є визначальним критерієм ефективності господарювання, а позитивне значення фінансового результату визначає можливість подальшого розвитку підприємства та створює запас фінансової стійкості, який дає підприємству змогу оперативно реагувати на зміни у ринковій кон'юнктурі. Найважливішою категорією, що відображає саме позитивний фінансовий результат діяльності підприємства, є прибуток. Беручи до уваги головну мету діяльності підприємства щодо максимізації прибутку, можна говорити про важливість планування фінансових результатів та прибутку, зокрема, у довгостроковому періоді [24].

Тому для підвищення конкурентоспроможності підприємства доцільно дуже ретельно здійснювати вивчення та робити аналіз зміни показника прибутку. Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий результат є досить складною та багатовимірною категорією. Фінансовий результат у формі прибутку виступає головною метою діяльності підприємства та є одним з ключових показників, який визначає ефективність його діяльності. Величина фінансового результату є базисом, який забезпечує не тільки життєздатність підприємства, а й відображає рівень результативності, прибутковості господарської діяльності, можливості кількісного зростання основних економічних показників та характеризує потенціал стійкого розвитку підприємства.

Отже, можемо зробити висновок, що якісне планування, управління та ефективне використання механізмів підвищення показника фінансового результату є необхідним та дозволить задовольнити потреби різних груп зацікавлених осіб, а також отримати більш повну і достовірну інформацію про результати діяльності підприємства для подальшого прийняття ефективних управлінських рішень.

Висновки до розділу 1

На основі аналізу обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства можемо зробити висновки:

1. Одним із найважливіших показників, що відображає фінансовий стан підприємства є прибутковість та дохідність. Вони визначають мету підприємницької діяльності. Кінцевим фінансовим результатом будівельної організації є прибуток, він показує ступінь використання всіх ресурсів, надлишок доходу над понесеними витратами, тобто є критерієм раціонального управління, відображає ефективність виробничої та господарської діяльності.

2. Економічна сутність прибутку розкривається у функціях, які він виконує. Класичні погляди виділяють такі основні функції прибутку: прибуток характеризує одержаний економічний ефект від діяльності підприємства; стимулююча функція, оскільки основою для розширення виробництва, науко-технічного і соціального розвитку підприємства є приріст абсолютної величини чистого прибутку; функція формування бюджетів різних рівнів, яка у подальшому впливає на задоволення потреб. Однак ключовими функціями прибутку вважаються наступні три функції: стимулювання, розподіл та оцінка.

3. Об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень.

4. Основним нормативно-правовим документом, який регулює оподаткування прибутку підприємства є Податковий кодекс України, в якому закріплені такі поняття доходи та витрати, що обчислюються та показується в фінансовому обліку. Сутність самого прибутку підприємства розкривається на нормативному рівні в першу чергу в П(С)БО 1 «Загальні вимоги до

фінансової звітності», яке надає трактування прибутку як суми, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. До того ж наведений стандарт окремо виокремлює обґрунтування збитку, який визначається як перевищення загальної суми витрат над загальною сумою доходу, для отримання якого були понесені наведені витрати. Більш детально сутність прибутку розглядається у МСБО 1 «Подання фінансової звітності».

5. При обчисленні прибутку підприємства у будь-якій сфері діяльності варто керуватися такими національними положеннями як П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати». Інформація, розкрита у цих нормативних актах, являється доволі важливою, адже саме у порядку визнанні доходів та витрат і є основна відмінність отриманого фінансового результату за бухгалтерським та податковим обліком. Відносно міжнародних стандартів в бухгалтерському обліку відзначимо, що вони в переважній більшості віддзеркалюються в національних стандартах. Зокрема, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід» та включає елементи МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Проте, П(С)БО 16 «Витрати» не має аналогів у МСБО та безпосередньо відповідає потребам національної практики.

6. Основними методологічними засадами формування в бухгалтерському обліку детальної інформації про активи та зобов'язання підприємства, його витрати та доходи, в розрізі податку на прибуток та його відображення у фінансовій звітності визначає П(С)БО 17 «Податок на прибуток». Аналогічно і Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України № 433, трактування прибутку не містять, проте передбачають обчислення та подальше використання наступних різновидів бухгалтерського прибутку. Важливим інструментом реалізації принципів і методів бухгалтерського обліку є План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 1591 від 09.12.2011 р.

РОЗДІЛ 2

СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Методика обліку прибутку будівельного підприємства

Об'єктом дослідження виступає товариство з обмеженою відповідальністю «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой», діяльність якого проаналізовано в пояснювальній записці дод. Ж. Також в ній проаналізований фінансовий стан підприємства, оцінені його доходи та витрати за досліджуваний період.

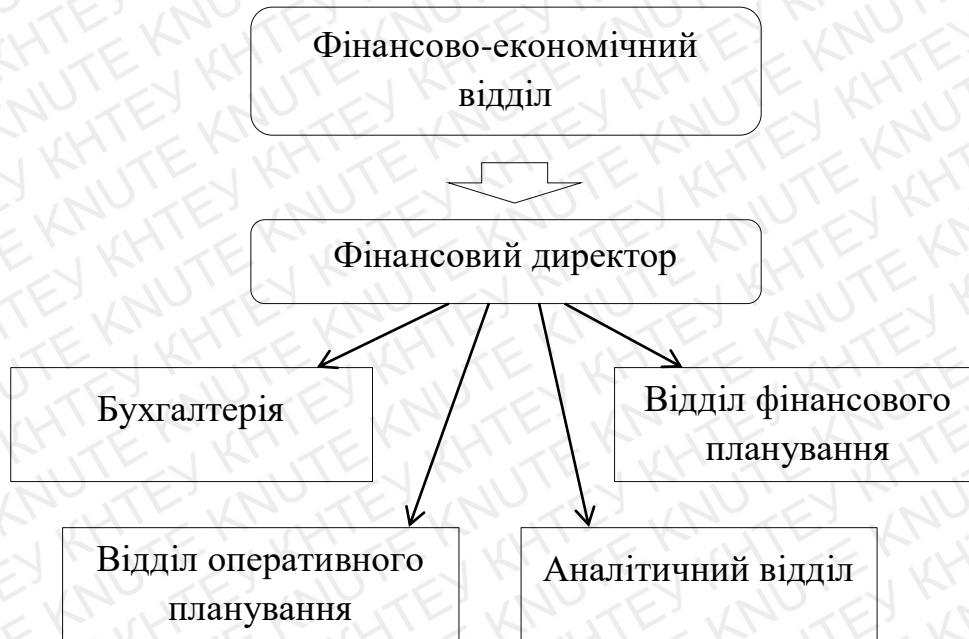
Питання організації фінансового обліку у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» належить до компетенції власника підприємства та головного бухгалтера, які відповідальні за фіксування всіх фактів господарської діяльності у первинних документах, зберігання їх, а також реєстрів та фінансової звітності протягом встановленого періоду. Підприємство самостійно визначає облікову політику, обирає форму бухгалтерського обліку, розробляє систему та форми управлінського обліку, а також затверджує правила документообороту.

Основні засади облікової політики у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» розкриті в Наказі про облікову політику, яка складається із управлінського, технічного, методологічного та організаційного рівня. Управлінська складова визначає систему фінансових та не фінансових показників, які розраховує підприємство, систему стратегічних показників, основи бюджетування та механізм здійснення контролю за ресурсами підприємства. Технічний рівень розкриває систему документообігу та первинного обліку у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой». Методологічний рівень включає в себе затвердження особливостей здійснення бухгалтерського, податкового та управлінського обліку, а

організаційний – організацію бухгалтерського обліку та визначення повноважень відносно підпису документів. облікова політика, організація обліку на підприємстві і тд).

У ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за фінансовий та податковий облік відповідає фінансово-економічний відділ, організаційну структуру його відобразимо на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Організаційна структура фінансово-економічного відділу

ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой»

Джерело: складено автором на основі інформації про діяльність підприємства.

Для того, щоб проаналізувати облік прибутку досліджуваного підприємства спочатку варто розглянути облік доходів та витрат, їх визнання та аналіз динаміки. Склад доходів і витрат, для визначення облікового прибутку (збитку) наведено, відповідно, в П(С)БО 15 «Дохід» [1] і П(С)БО 16 «Витрати» [2], а для цілей оподаткування в розділі III «Податок на прибуток підприємств» Податкового кодексу України [7]. Розглянемо окремо бухгалтерський облік доходів підприємства. Так, дохід відповідно до положень П(С)БО 15, визнається при збільшенні суми активу або зменшення суми зобов'язання, що призводять до відповідного зростання власного капіталу, при дотриманні тієї умови, що оцінку загального доходу можна достовірно визначити [9]. Основними критеріями визначення доходу при

цьому застосовується окремими елементами операції, у разі того, якщо відбувається дві операції і вони можуть бути оцінені разом. В на рис. 1 дод. 3 відображені випадки, при яких надходження грошових коштів до підприємства не визнаються доходом. Потрібно зазначити, що визнання доходів формується у бухгалтерському обліку за відповідними групами класифікації з урахуванням складу доходів. Класифікація доходів відображена на рис. 2 дод. 3.

Для того, щоб відобразити в обліку доходи, використовується План рахунків і призначено рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності». Оскільки в ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» є лише чистий дохід від реалізації продукції та інші операційні доходи - розглянемо основні рахунки, які використовуються в бухгалтерському обліку для їх відображення. Так, дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) показується на рахунку 70 «Доходи від реалізації», при цьому використовується підприємством два субрахунки: 702 «Доходи від реалізації товарів» та 703 «Доходи від реалізації послуг», про що свідчить оборотно-сальдова відомість за розглянуті роки. Інші операційні доходи відображаються на рахунку 71 «Інший операційний дохід», при цьому використовується лише один субрахунок 719 «Інші доходи від операційної діяльності».

Відзначимо, що всі доходи підприємства до оподаткування та після нього відображаються на рахунку 79 «Фінансові результати». ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» використовує лише один субрахунок, а саме 791 «Результат операційної діяльності». Щодо порядку закриття рахунків відображення доходів від діяльності підприємства зазначимо, що вони закриваються на 79 рахунку «Фінансові результати».

Щодо облікового забезпечення витрат ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» основні принципи наведено в дод. К. Узагальнення інформації, що стосується собівартості реалізованої продукції формується на рахунку 90 «Собівартість реалізації». У підприємстві використовується три

субрахунки, на субрахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції» відображається собівартості реалізованої готової продукції, яка вироблена на підприємстві, на субрахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів» показується собівартість товарів, які реалізовані, а на субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг» формується облік за звітний період собівартості реалізованих робіт та послуг. За дебетом наведеного рахунку на основі накладних, рахунків та бухгалтерських довідок показується собівартість реалізованої продукції, за кредитом відбувається списання на рахунок 79 «Фінансові результати».

Крім цього потрібно врахувати, що витрати, що пов'язані з операційною діяльністю не входять до собівартості реалізованої продукції у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» і розподіляються на загальновиробничі витрати, адміністративні витрати, інші витрати операційної діяльності та витрати на оплату податку на прибуток. Розглянемо кожен вид витрат з позиції бухгалтерського обліку. Так, загальновиробничі витрати показуються на рахунку 91. Щодо адміністративних витрат у досліджуваному підприємстві вони обліковуються на 92 рахунку «Адміністративні витрати» по його дебету та включають в себе витрати, що прямо пов'язані із обслуговуванням та управлінням підприємством. Списання за цим рахунком проводиться на рахунок 79 «Фінансові результати». Аналітичний облік цих витрат проводиться за відповідними статтями витрат. Основними первинними документами, які необхідні для того, щоб визнати ці витрати є накладна, звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт, рахунок, видатковий касовий ордер, відповідний розрахунок бухгалтерії. Кожного місяця списання цих витрат проводиться шляхом оформлення розрахунку або довідки, яка складається працівником фінансово-економічної служби [21].

Інші операційні витрати у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» обліковуються на рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності», при цьому використовується лише один субрахунок 949 «Інші

витрати операційної діяльності». Проведення обліку цього рахунку відбувається аналогічно до рахунку 92, тобто за дебетом визнаються ці витрати, а списуються на рахунок 79 «Фінансові результати». При цьому основними первинними документами являється акт про уцінку, розрахунок або довідка бухгалтерії, накладна, інвентаризаційний опис, порівняльна відомості. Відповідно списання цих витрат підприємства на фінансові результати затверджується довідкою бухгалтерії.

Для того, щоб узагальнити бухгалтерський облік всіх витрат, які були понесені на операційну діяльність застосовується журнально-ордерна форма ведення бухгалтерського обліку, а саме журнал-ордер № 5. Можемо узагальнити та зазначити, що всі витрати від операційної діяльності також ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» мають важливе значення при обчисленні прибутку та значно впливають на його розмір.

Відповідно до положень П(С)БО 17 «Податок на прибуток», витрати або доходи з податку на прибуток є загальною сумою витрат або доходу з податку на прибуток, що формується з поточного податку на прибуток, при цьому враховується відстрочені податкові зобов'язання та податкові активи [11]. Щодо сум відстрочених податкових різниць зазначимо, що вони розраховуються на основі даних аналітичного обліку відповідно до певних рахунків, на яких показуються витрати і доходи. У п. 15 П(С)БО 17 «Податок на прибуток» зазначено, що підприємства показують у статті податок на прибуток (рядок 2300) Звіту про фінансові результати за відповідний рік загальну суму поточного податку на прибуток [11]. Протягом року загальні суми витрат з податку на прибуток відображаються на рахунку 98 «Податок на прибуток». У ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» використовується один субрахунок 981 «Податок на прибуток від звичайної діяльності», в якому по дебету показується податок на прибуток, кредит списується на субрахунок 641 «Розрахунки за податками».

2.2 Оподаткування прибутку будівельного підприємства

В сучасних умовах є декілька різних правових норм відносно визначення фінансового результату діяльності підприємства. Це стосується розрахунку прибутку або збитку в бухгалтерському та податковому обліку, оскільки різниці між розрахунками проводять до виникнення податкових різниць. Під податковою різницею розуміють різницю, яка може виникати між прибутком, який розрахований при бухгалтерському обліку підприємства та податковим прибутком. Зазначимо, що обліковий прибуток або збиток підприємства є сумою прибутку або збитку до процесу оподаткування, яка формується при веденні бухгалтерському обліку та показується в фінансовій звітності. Відносно податкового прибутку або збитку зазначимо, що під ним розуміють загальну суму прибутку або збитку, який розраховується з врахуванням податкового законодавства, тобто об'єктом оподаткування, який розраховується за звітний період [7].

Нормативними актами з цього питання зазначено правове існування постійних та тимчасових податкових різниць. Однак поняття «постійні різниці» у положеннях П(С)БО 17 «Податок на прибуток» не використовується, однак при набранні чинності зазначеного П(С)БО пункт про податкові різниці застосовувався, однак з часом цей пункт був вилучений, оскільки такі різниці не показуються в бухгалтерських рахунках [11]. Оцінку податкових різниць розглянемо на рис. 2.2.

Розглядаючи податкові різниці варто зазначити, що їх аналіз зводиться до того, щоб їх анулювати або навпаки в наступних звітних періодах. У разі того, коли податкові різниці будуть анулюватися вони вважаються тимчасовими, в протилежному боці – постійними. Постійні різниці характеризуються наявністю окремих статей доходів і витрат, що обов'язкового включаються до подальшого розрахунку облікового прибутку, однак які не можуть бути включеними до податкового обчислення або навпаки. У разі того, коли різниця між показниками податкового та

облікового прибутку являється лише постійною, витрати, які списуються на податок на прибуток за звітний період складатиме суму податку, яка нараховується за поточний період, іншими словами загальній нарахованій сумі відповідно з дотриманням положень законодавства, що відображається у звіті про фінансові результати досліджуваного підприємства [18].

Рис. 2.2. Характеристика основних видів податкових різниць

Джерело: складено автором на основі джерела [25].

Для того, щоб раціонально організувати бухгалтерський облік у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» в розрізі податкових різниць необхідно в додатку, який формується до наказу про облікову політику досліджуваного підприємства окреслити склад постійних і тимчасових різниць. Наведений перелік формується на основі затверджених норм Податкового кодексу України відносно складу доходів та витрат, які можуть бути врахованими або не врахованими при розрахунку об'єкта оподаткування. Варто зазначити особливість тимчасових різниць, яка полягає у тому, що вона виникає внаслідок різниці дати виникнення відповідних витрат або доходів, але з часом анулюється. При цьому тимчасова різниця може бути як та, що вираховується з об'єкта оподаткування, або навпаки оподатковується. На бухгалтерських рахунках показуються не самі податкові різниці, а саме загальні суми податку з них. Однак ведення аналітичного обліку саме до таких рахунків на нормативно-правовому рівні не

регулюються. Так, у положеннях П(С)БО 17 «Податок на прибуток», витрати або дохід з податку на прибуток являється загальною сумою витрат або доходу з податку на прибуток, що формується з поточного податку на прибуток без врахування податкового активу та зобов'язання, які відстрочені [11]. Загальні суми податкових різниць, які відстрочені обчислюються розрахунково або інформація відносно них аналізується з аналітичного обліку до рахунків, на яких показані витрати та доходи.

Так, у п. 15 П(С)БО 17 «Податок на прибуток» ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» можуть показувати у статті «Податок на прибуток від звичайної діяльності» звіту про фінансові результати, який подається як проміжний, загальну суму поточного податку на прибуток, а в кінці року в річному балансі та звіті про фінансові результати здійснювати коригування у формі збільшення або зменшення загальних сум витрат, які спрямовуються на податок на прибуток з врахування поточних податкових активів і зобов'язань, які відображаються у бухгалтерському обліку та показуються у фінансовій звітності. Протягом фінансового року загальні суми витрат, які відносяться на податку на прибуток показуються в бухгалтерському обліку наступним чином: Дт субрахунок 981 «Податок на прибуток від звичайної діяльності» по Кт субрахунок 641 «Розрахунки за податками».

У пункті 3 П(С)БО 17 «Податок на прибуток» дохід з податку на прибуток являється загальною сумою доходу з податку на прибуток, що формується з врахуванням податкового активу та зобов'язання, які відстрочені. В пункті 4 зазначено те, що відстрочений та поточний податок на прибуток визнаються витратами або доходом у «Звіті про фінансові результати», виключенням лише є випадки, які відображені у п.п. 4.1, 4.2 п. 4 досліджуваного стандарту. Так, у пункті 18 П(С)БО 17 «Податок на прибуток» закріплюється дохід з податку на прибуток, що показується у статті «Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності», а при формуванні фінансового результату від звичайної діяльності саме на його

суму скорочується збиток від звичайної діяльності, який обчислюється до оподаткування [11].

Об'єкти оподаткування, відповідні ставки податку на прибуток та процедура розрахунку оподатковуваного прибутку, відповідний розрахунок та умови сплати податку на прибуток, основні обов'язки та відповідальність платників у разі порушення законодавства регулюються Податковим кодексом України. Відповідно до Плану рахунків бухгалтерський облік у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» податку на прибуток проводиться на рахунку 98 «Податки на прибуток» за одним субрахунком 981 «Податки на прибуток від звичайної діяльності»

В кінці року загальна сума нарахованого податку на прибуток відноситься на фінансові результати роботи підприємства відповідною бухгалтерською проводкою: дебет рахунка 79 «Фінансові результати» кредит рахунка 98 «Податки на прибуток». Після цієї проводки за інформацією рахунка 79 «Фінансові результати» обчислюється чистий фінансовий результат, що потім списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки». Можемо підсумувати та зазначити, що чистий прибуток від діяльності обчислюється шляхом визначення різниці між прибутком від звичайної діяльності до оподаткування та загальною сумою податку на прибуток [38].

Всі дані відносно показу інформації, яка стосується суми чистого доходу від реалізації, фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток показуються у Звіті про фінансові результати. Структуру звіту про фінансові результати відобразимо на рис. 1 дод. Л. Однак оскільки ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» невелике за розміром, звіт про фінансові результати має скорочений вигляд.

Зазначимо, що основна мета формування Звіту про фінансові результати полягає у наданні користувачам повної та достовірної про загальні доходи та витрати підприємства, його прибутки та збитки за звітний період. За дотримання тієї умови, що оцінка доходу підприємства може бути достовірно визначена він показується у Звіті про фінансові результати в

момент надходження активу чи погашення зобов'язання, що призводять до зростання загальної суми власного капіталу підприємства. У разі того, коли актив може забезпечити економічні вигоди протягом не одного звітного періоду, загальні витрати наводяться у цьому звіті на базі раціонального їх поділу протягом тих звітних періодів, при яких відбулося надходження економічних вигод.

Доходи та витрати відображаються у Звіті про фінансові результати для того, щоб розрахувати чистий прибуток. Результати діяльності підприємства у звіті формуються та показуються в розрізі звичайної діяльності та надзвичайних подій. Прибуток від звичайної діяльності у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» розраховується шляхом визначення різниці між прибутком від звичайної діяльності до процесу оподаткування та загальною сумою податків з прибутку. Аналогічно збиток від звичайної діяльності має дорівнює загальній сумі збитку від діяльності та сумі податків, які нараховуються на прибуток. Щодо чистого прибутку або збитку зазначимо, що вони обчислюються загальною сумою прибутку або збитком, які отримані від звичайної діяльності, а також сум надзвичайного прибутку та збитку і відповідно нарахованих податків з них.

Загальні вимоги відносно розкриття статей даного звіту визначається МСФЗ 1 «Подання фінансових звітів» [1], в табл. 1 дод. Л. При впровадженні в дію П(С)БО 17 «Податок на прибуток» для того, щоб визначити показник витрат, які відносяться з податку на прибуток у Звіті про фінансові результати недостатньо розраховувати добуток прибутку, який обчислюється до оподаткування та відповідної ставки податку на прибуток [11]. Основною причиною відмінності у підходах розрахунку доходів та витрат підприємства є неузгодженість між податковим законодавством та П(С)БО України, що призводять до податкових різниць у відповідних сумах податку на прибуток. Зазначені податкові різниці потрібно враховувати під час розрахунку витрат на прибуток. Сплата податку на прибуток у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» відображається наступною бухгалтерською

проводкою дебет рахунку 641 «Розрахунки за податками» кредит рахунку 311 «Поточні рахунки в національній валюті». Сума зобов'язань також повинна бути відображена в бухгалтерському обліку. Достовірним джерелом інформації для правильного розрахунку податку на прибуток та податкових різниць є показники, які відображені в Декларації з податку на прибуток та розрахунки фінансово-економічної служби.

Для того, щоб визначити суму прибутку, який підлягає оподаткування варто розглянути податкові декларації ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за останні роки (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Оцінка прибутку, який підлягає оподаткуванню у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за 2017-2019 роки

Показники, тис. грн.	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2019 рік до 2017 року у %
Дохід від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухгалтерського обліку	10885,02	22357,97	45069,61	414,05
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток або збиток), визначений у фінансовій звітності відповідно до національних П(С)БО та МСФС	722,60	1305,25	2522,30	349,06
Різниця, які виникають відповідно до Податкового кодексу України	-	-	229,26	-
Об'єкт оподаткування	722,60	1305,25	2751,56	380,78
Податок на прибуток	130,07	234,95	495,28	230,78
Податок на прибуток за звітний (податковий) період	130,07	234,95	194,81	149,77
Податок на прибуток, нарахований за результатами останнього (звітного) податкового періоду	130,07	234,95	300,47	231,01

Джерело: розраховано автором на основі податкових декларацій підприємства.

На основі розглянутої таблиці можемо зробити висновок, що загальна сума доходів ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за останні роки збільшилася з 10885,02 тис. грн. у 2017 році до 45069,61 тис. грн. у 2019 році, тобто на 314,05%. При цьому фінансовий результат до оподаткування становив 722,60 тис. грн. і 2522,30 за аналогічний період,

тобто зріс на 249,06%. Податкові різниці у досліджуваному підприємстві виявлені лише у 2019 році і становили 229,26 тис. грн. Об'єкт оподаткування також зріс на 380,78%, а податок на прибуток на 130,78%. Податок на прибуток, який нарахований за результатами останнього звітного податкового періоду становив у 2017 році – 130,07 тис. грн., у 2018 році – 234,95 тис. грн., а у 2019 році – 300,47 тис. грн.

На рис. 2.3 відобразимо суми фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за 2016-2019 роки відповідно до звіту про фінансові результати.

Рис. 2.3. Динаміка фінансового результату та податку на прибуток ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за 2016-2019 р.

Джерело: складено автором на основі звіту про фінансові результати підприємства.

Відображення результатів оподаткування прибутку підприємства відбувається наступним чином: зміни відстрочених податкових активів і зобов'язань показуються формі № 1 «Баланс», розраховану суму витрат з податку на прибуток у формі № 2 «Звіт про фінансові результати». В податковій декларації на прибуток відображається вся інформація, що стосується об'єкта оподаткування та суми податку на прибуток, відповідно всі дані, які в ній відображаються підтверджуються документально.

Декларація подається до податкових органів протягом 40 календарних днів, які є наступними за останнім календарним днем звітного періоду.

Висновки до розділу 2

На основі аналізу обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства можемо зробити висновки:

1. Аналіз обліку та оподаткування прибутку проводився на основі фінансової звітності товариства з обмеженою відповідальністю «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой», яке займається неспеціалізованою оптовою торгівлею, налічує в штаті 33 працівників. На основі аналізу балансу ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» можемо зробити висновок, що підприємство в достатній мірі забезпечене основними засобами, які у 2019 році складають 628,7 тис. грн., оборотними активами – 16552,6 тис. грн., власним капіталом – 5622,6 тис. грн.

2. Склад доходів і витрат, для визначення облікового прибутку (збитку) наведено, відповідно, в П(С)БО 15 «Дохід» і П(С)БО 16 «Витрати», а для цілей оподаткування в розділі III «Податок на прибуток підприємств» Податкового кодексу України. Доходи ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за аналізований період склалися в основному з чистого доходу від реалізації продукції, у порівнянні з 2016 роком у 2019 році він зріс на 442,13%, а загальна сума доходів за цей період зросла на 466,41%. У ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» є лише чистий дохід від реалізації продукції та інші операційні доходи, які показується на рахунку 70 «Доходи від реалізації», при цьому використовується підприємством два субрахунки: 702 «Доходи від реалізації товарів» та 703 «Доходи від реалізації послуг», та на рахунку 71 «Інший операційний дохід», при цьому використовується лише один субрахунок 719 «Інші доходи від операційної діяльності».

3. Витрати досліджуваного підприємства складаються на 97% з собівартості реалізованої продукції, яка зросла за цей період на 493,21%, інші витрати становлять близько 3%. Загальна сума витрат зросла на 469,98%. Узагальнення інформації, що стосується собівартість реалізованої продукції формується на рахунку 90 «Собівартість реалізації». У підприємстві використовується три субрахунки, на субрахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції» відображається собівартості реалізованої готової продукції, яка вироблена на підприємстві, на субрахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів» показується собівартість товарів, які реалізовані, а на субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг». Крім цього потрібно врахувати, що витрати, що пов'язані з операційною діяльністю не входять до собівартості реалізованої продукції у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» розподіляються на загальновиробничі витрати, адміністративні витрати, інші витрати операційної діяльності та витрати на оплату податку на прибуток.

4. Щодо прибутку досліджуваного підприємства зазначимо, що за аналізований період нерозподілений прибуток зріс, у порівнянні з 2018 роком у 2019 році він зріс на 184,74%, тобто на 2522,3 тис. грн. У 2016 році у підприємстві був непокритий збиток на суму 269,2 тис. грн. Протягом року загальні суми витрат з податку на прибуток відображаються на рахунку 98 «Податок на прибуток». У ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» використовується один субрахунок 981 «Податок на прибуток від звичайної діяльності», в якому по дебету показується податок на прибуток, кредит списується на субрахунку 641 «Розрахунки за податками».

5. Оподаткування прибутку відбувається з врахуванням вимог Податкового кодексу України. Протягом фінансового року загальні суми витрат, які відносяться на податку на прибуток показуються в бухгалтерському обліку наступним чином: Дт субрахунок 981 «Податок на прибуток від звичайної діяльності» по Кт субрахунок 641 «Розрахунки за

податками». Податок на прибуток, який нарахований за результатами останнього звітного податкового періоду становив у 2017 році – 130,07 тис. грн., у 2018 році – 234,95 тис. грн., а у 2019 році – 300,47 тис. грн.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Особливості обліку та оподаткування прибутку в умовах використання інформаційних технологій

В сучасних умовах ведення господарської діяльності ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» варто використовувати інформаційні технології для того, щоб автоматизувати загальний обліковий процес, а також його окремі складові елементи. Це дасть можливість підприємству зменшити час на виконання роботи фінансово-економічного відділу, своєчасно забезпечити органи управління потрібною обліковою та управлінською інформацією. Автоматизація фінансового обліку на у всіх підприємствах є не лише необхідністю, а й потребою, що викликана постійним удосконаленням та розвитком інформаційних технологій. Тому більшість підприємств намагаються впровадити в роботу сучасні технології не тільки для полегшення роботи, а й до недопущення виникнення помилок та можливість оперативно керувати діяльністю підприємства [18].

Автоматизована облікова система, яка базується на використанні інформаційних технологій у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» являє собою систему, за якою обліковий процес повністю автоматизований, оскільки застосовуються спеціальні методи обробки інформації. Сама при такій системі застосовують комплекс різних розрахункових, технічних та комунікаційних засобів, метою яких є отримання та вчасна передача необхідної облікової інформації, яка необхідна бухгалтерам для здійснення функцій як фінансового, так і управлінського обліку.

Дуже важливою потребою для ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» є використання інформаційних технологій не лише для автоматизації фінансового обліку, процесу оподаткування, формування фінансових звітів, а й для підготовки управлінських звітів. Оскільки саме сучасна система управління в підприємстві базується на відповідних результатах постійної, оперативної та достовірної контрольно-аналітичної роботи, яка також досягається саме при використанні інформаційних технологій. В практичній діяльності підприємства можуть виникнути наступні проблеми впровадженні в роботу інформаційних технологій, а саме розгалуженість та специфіка діяльності підприємства, яка може відрізнятись з базовими установками в програмі, обмеженість фінансових можливостей для впровадження такої автоматизованої системи та невідповідність кваліфікації працівників, які безпосередньо будуть працювати в системі.

Основна відмінність між використанням інформаційних технологій в обліковому процесі та загальної процедури документування полягає у тому, що в першому випадку накопичена та первинна обробка облікової інформації ґрунтуються на застосуванні такої системи безпосередньо на робочих місцях. Це надає можливість бухгалтерам автоматично реєструвати первинну інформацію шляхом таких засобів, як сканери штрихових кодів (для фінансового обліку товарно-виробничих запасів), технологічні датчики, касові апарати (для фінансового обліку виручки від реалізації), смарт-картки (для обліку праці і заробітної плати), ваги, годинники, лічильники, вимірювальна тара тощо. Практичний результат використання інформаційних технологій для ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» дає можливість зменшити ймовірність накладання штрафних санкцій через випадкову помилку бухгалтера, дозволяє посилити контроль за економічною ефективністю та законністю господарських операцій [21].

Для роботи саме ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» варто запропонувати такі інформаційні технології, які б були найбільше

адаптовані до специфіки його роботи та задовольнятимуть управлінські потреби підприємства. Здебільшого використовують такі програмні продукти як 1С, Парус, Галактика, Інтелект-Сервіс тощо, однак у кожній із них є певні недоліки. Хоча наведені програми мають однакову мету використання, вони відрізняються між собою врахуванням специфіки діяльності підприємств, кількістю розв'язувальних завдань, способами вирішення їх завдань, особливостями галузі, в якій працюють підприємства.

Оскільки кінцевим результатом роботи ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» є його прибуток акцентуємо увагу на його обліковому забезпеченні з використанням інформаційних технологій більш детально. Відзначимо те, що саме використання цих технологій полегшить облік господарських операцій. Досить прогресивною інформаційною технологією в сучасних умовах є використання модулю SAP ERP, який спрямований не лише на загальну автоматизацію підприємства, а й на зосереджені автоматизації окремих систем, які потрібні для управління. Так, можна окремо автоматизувати систему управління виробництвом, персоналом, збутом, фінансами, матеріальними потоками. Модуль, який відповідає саме за управлінням та фінансовим обліком прибутку є «Фінанси» FI та «Управлінський облік та звітність» CO. Саме ці два модулі доцільно запровадити у діяльність ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой». Модуль CO «Управлінський облік та звітність» складається із декількох модулів, які представлені на рис. 3.1., серед яких є модулі, які дозволяють контролювати прибуток підприємства [18].

Крім цього перевагою використання такої інформаційної технології як CO «Управлінський облік та звітність» є те, що він орієнтується на ефективне використання всіх наявних ресурсів на підприємстві та сприяє його стратегічному розвитку. В даному модулі є велика кількість додаткових вкладень, які дозволяють здійснити такі розрахунки як представлення даних за різними параметрами в залежності від об'єктів контролю, порівняння планового та фактичного виконання показників, посилення всіх проведених

операцій на первинні документи, отримання історії формування всіх полів із зазначенням відповідних первинних документів, сум та відповідальних виконавців.

Рис. 3.1. Особливості використання модулю СО «Управлінський облік та звітність» у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой»

Джерело: складено автором на основі джерела [18].

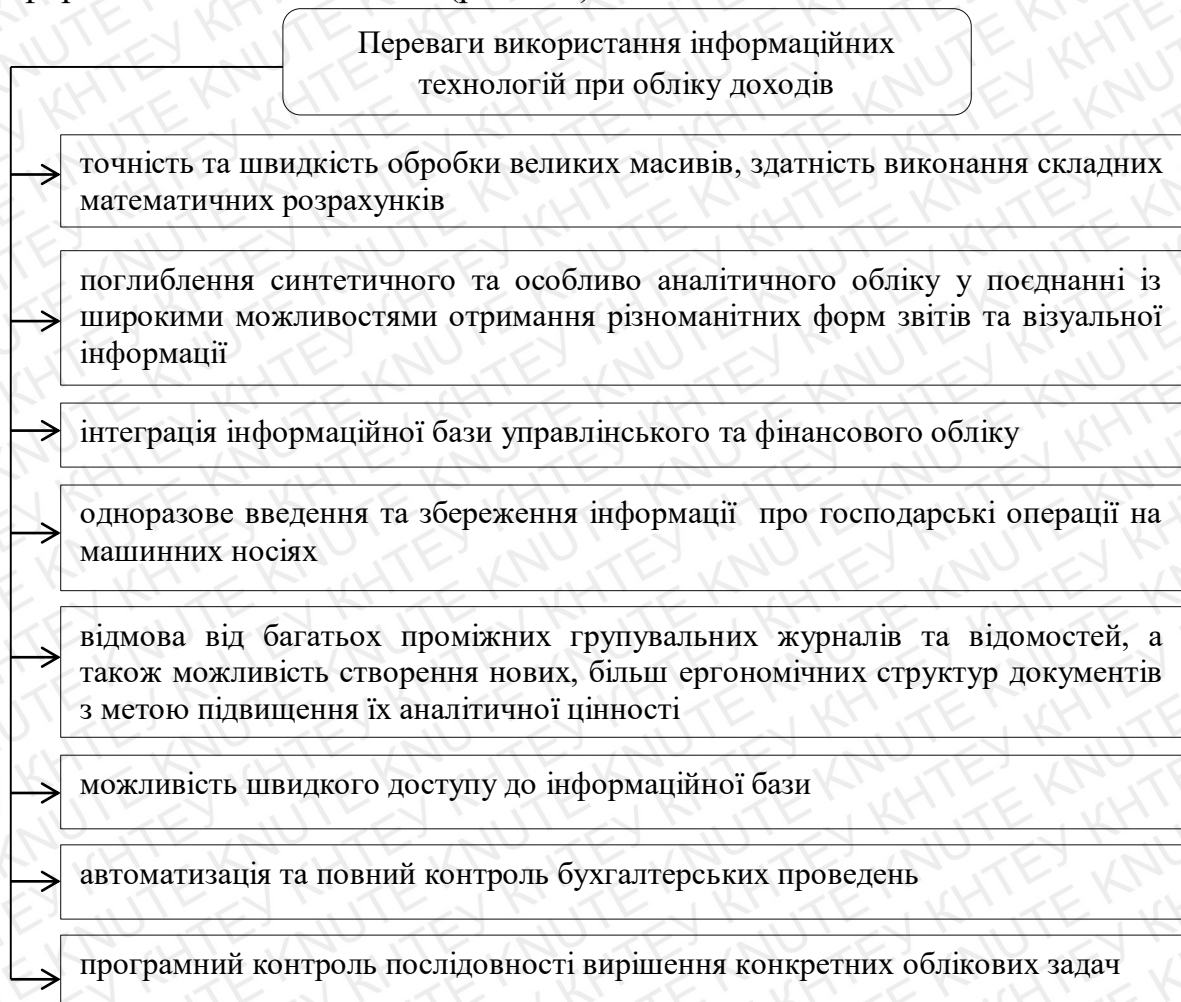
До того ж цей модуль містить функції для здійснення ефективного контролю та правильного прийняття управлінських рішень. Це стосується таких дій як класифікації витрат, їх управління, аналізу собівартості

продукції та прибутку, аналізу успішності окремих місць виникнення прибутку.

Модуль контролю прибутковості та результативності у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» дозволяє не тільки розрахувати прибуток, а й оцінити його за сегментами ринку.

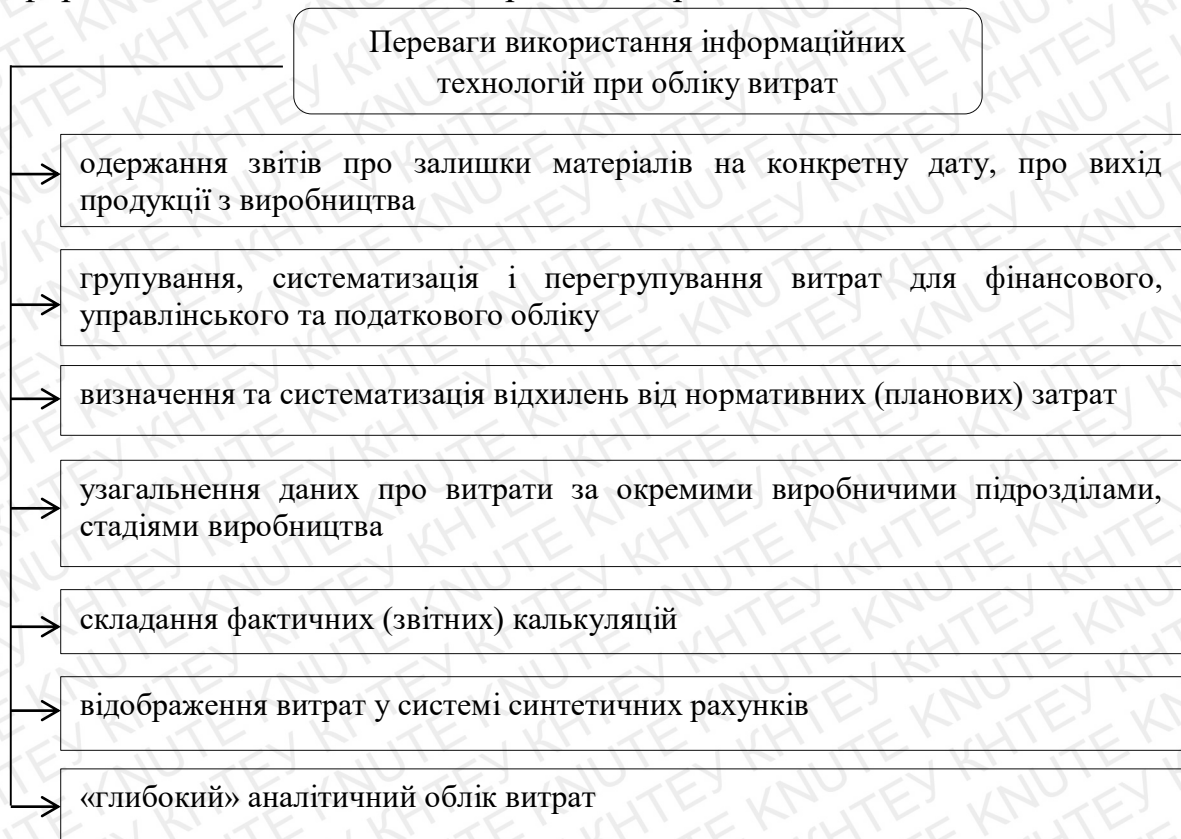
Для того, щоб оцінити переваги використання інформаційних технологій при фінансовому обліку та оподаткуванні прибутку підприємства варто розглянути переваги такого облікового процесу доходів та витрат. Загальними перевагами фінансового обліку доходів із застосуванням інформаційних технологій є (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Переваги використання інформаційних технологій для фінансового обліку доходів у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой»

Джерело: складено автором на основі джерела [21].

Відповідно переваги фінансового обліку витрат з використанням інформаційних технологій відобразимо на рис. 3.2.

Рис. 3.3. Переваги використання інформаційних технологій для фінансового обліку витрат у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой»

Джерело: складено автором на основі джерела [21].

З врахуванням всіх наявних переваг використання інформаційних технологій при фінансовому обліку витрат та доходів перейдемо до оцінки саме обліку та оподаткування прибутку, який є їх результатом. Так, весь автоматизований обліковий процес розподіляється на декілька етапів:

1. На першому етапі здійснюється накопичення всіх первинних документів відносно господарських операцій, з якими пов'язане виникнення доходів і витрат, і як наслідок фінансових результатів. При введенні їх в систему одночасно всі операції розносяться на відповідні рахунки.

2. Другий етап характеризується тим, що всі бухгалтерські операції, які стосуються обліку доходів і витрат накопичуються у зведений бухгалтерський реєстр.

3. На третьому етапі здійснюється формування реєстрів фінансового обліку, формується внутрішня та зовнішня фінансова звітність, а також податкова звітність.

4. На четвертому етапі безпосередньо закривається звітний обліковий період та формується відповідний архів облікових даних.

Отже, фінансовий облік та оподаткування прибутку з використанням інформаційних технологій у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» полегшує роботу працівників, підвищуючи її ефективність та продуктивність. Результати такого фінансового та податкового обліку зручні для використання як для внутрішніх користувачів, так і для зовнішніх. Використання такої системи скорочує час на оформлення різних документів, які не потребують великих місць для зберігання.

3.2 Шляхи удосконалення обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства

На розмір прибутку будівельного підприємства мають вплив багато факторів, серед них важливими є момент визнання доходів і витрат, склад основних статей отриманих доходів та понесених витрат, відповідний розподіл таких доходів та витрат за звітними періодами, порядок віднесення їх на фінансові результати для того, щоб визначити базу оподаткування. До того ж на чистий прибуток підприємства впливають такі елементи облікової політики як:

- метод нарахування резерву сумнівних боргів та списання дебіторської заборгованості;
- метод оцінки і списання запасів;

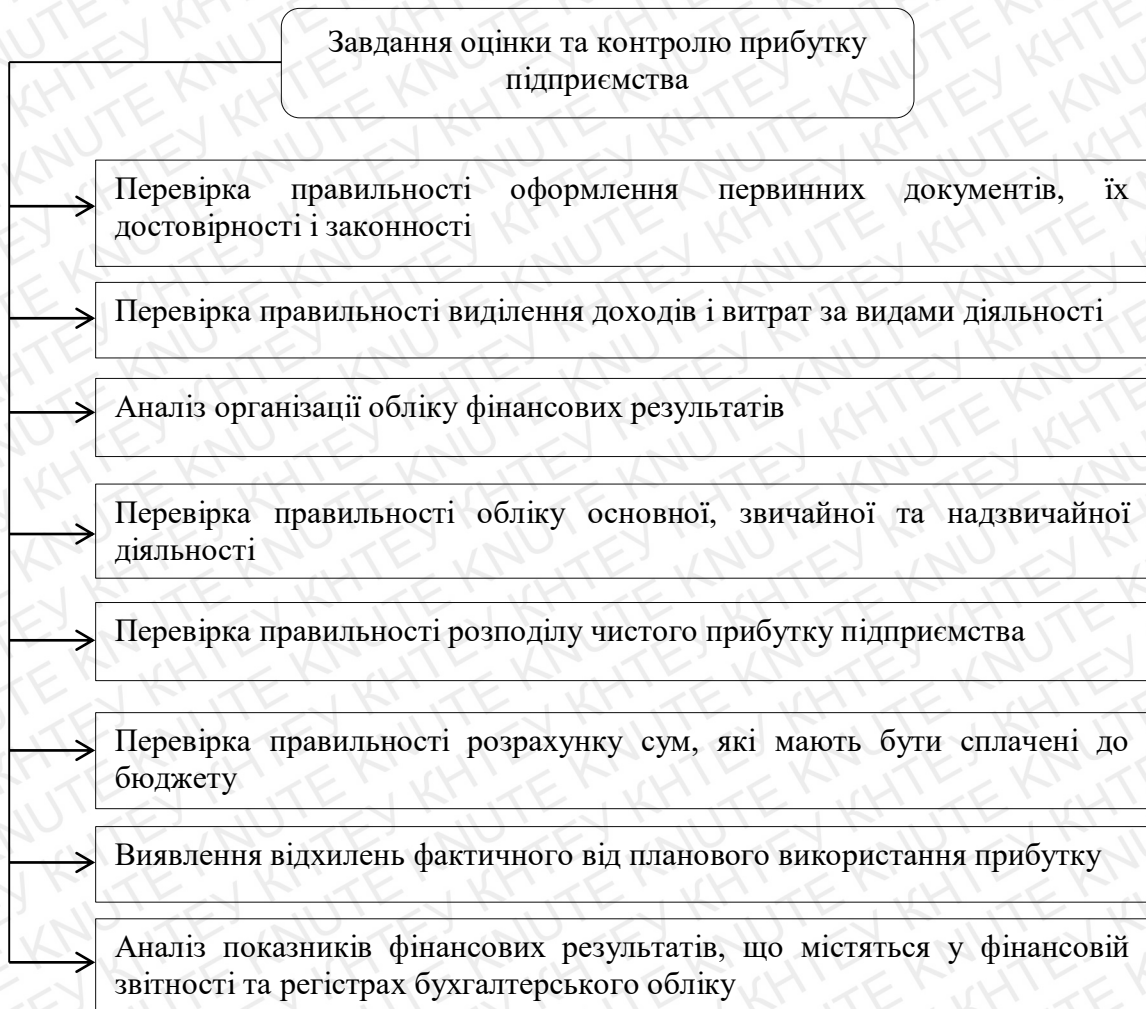
- метод нарахування амортизації необоротних активів;
- розмежування у фінансовому обліку поточних витрат на ремонт та капітальні інвестиції;
- створення резервів для того, щоб забезпечити компенсацію майбутніх витрат;
- обґрунтування методу фінансового обліку витрат і калькулювання;
- загальна тривалість операційного циклу;
- метод та ін.

Тому при виборі методів та принципів облікової політики у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» необхідно враховувати її вплив на загальний розмір витрат чи доходів, фінансові результати і на розраховану суму оподаткованого прибутку. Саме облікова політика підприємства дає можливість на законних підставах здійснювати коригування загального фінансового результату та прибутку, який підлягає оподаткуванню. Крім того ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» виникає потреба у внутрішній перевірці повноти, правильності, достовірності та законності формування фінансових результатів [31].

Для цього потрібно розробити ефективну методику здійснення контролю за прибутком, яка б включала в себе всі аспекти, що стосуються розрахунку фінансових результатів, їх відображення у відповідній фінансовій та податковій звітності, своєчасного та повного виявлення помилок, які трапляються в обліковому процесі, а також з метою уникнення шахрайства як зі сторони працівників, так і зацікавлених осіб. Удосконалена методика проведення оцінки та контролю прибутку в будівельному підприємстві передбачає виконання наступних дій (рис. 3.4).

При використанні такої методики оцінки прибутку та контроль за правильністю його формування та оподаткування підприємство може досягти кращих фінансових результатів, підвищити економічну ефективність

роботи підприємства та сприятиме запобіганню виникнення різних порушень, які прослідковуються в фінансовому обліку господарських операцій, що впливають на фінансові результати підприємства.

Рис. 3.4. Завдання удосконаленої методики оцінки та контролю прибутку у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой»

Джерело: складено автором на основі джерела [40].

Потрібно звернути увагу й на оптимізацію податків у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой», які впливають на розмір чистого прибутку підприємства. Це можливо здійснити шляхом виваженого податкового планування. Воно включає в себе в першу чергу вибір організаційно-правової форми та видів діяльності підприємства, а вже потім – облікову політику. Оптимальні умови розвитку підприємства сприяють укладання необхідних договорів, планування податкових платежів на

короткострокову та довгострокову перспективу, а також призводить до зменшення податкових зобов'язань.

Збільшення або зменшення податкового навантаження підприємства залежить від виду діяльності та обраної системи оподаткування. Подальше розширення основних видів діяльності будівельного підприємства вплине на загальну суму податкових платежів. За допомогою планування в такому разі можна розрахувати та оцінити ефективні варіанти для того, щоб отримати позитивний результат від діяльності. Отже, використовуючи систему податкового планування будівельне підприємство має можливість здійснювати ефективне управління податковим навантаженням та прибутком в процесі господарської роботи. Таке планування варто вести по кожній господарській операції, з розрахунком загальної суми кожного із податку, який при ній сплачується та податкового навантаження на роботу підприємства. Приклад узагальненої таблиці, яка має формуватися розглянемо в підприємстві наведено в табл. М.1 дод. М. При здійсненні податкового планування потрібно акцентувати увагу на особливості господарської роботи та економічно-правову природу господарських операцій. Воно дозволить приймати ефективні управлінські рішення та оптимізувати навантаження з боку податків на роботу підприємства. [42].

Удосконалення обліку та оподаткування прибутку підприємства потребує також його аналітичний облік. Конкретизація інформації розкривається шляхом відкриття аналітичних рахунків до певного синтетичного рахунку. Здійснення групування та узагальнення облікової інформації на аналітичних рахунках формується у вартісних та натуральних показниках, а також складається із додаткових даних довідкового характеру. Оскільки дохід від реалізації продукції являється складовою для розрахунку загального об'єкта оподаткування, а також безпосереднім джерелом фінансових ресурсів відображення своєчасної та достовірної інформації щодо його обліку потребує удосконалення. Так, доцільно для обліку доходів від реалізації продукції від операційної діяльності розробити відповідні

субрахунки для рахунку 702 (702.10, 702.20, 702.30, 702.40) з врахуванням специфіки будівельної діяльності. Така інформація повинна групуватися в єдиній аналітичній картці для зручності їх узагальнення та зведення за певний період.

Крім цього потрібно розробити оборотну відомість для представлення отриманого та реалізованого товару за відповідним планом рахунків на умовах попередньої оплати та наступної оплати. Така зведена інформація набуває дає можливість аналізувати та контролювати отриманий дохід від реалізації за певним видом продукції у певний період, а також відображення ПДВ за різних умов реалізації. Рекомендовану форму такої відомості наведемо в табл. М.2 дод. М.

Приоритетними напрямками удосконалення обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства також є:

1. Закріплення та обґрутування поняття «фінансові результати» на законодавчому рівні, уточнення переліку показників, які їх оцінюють.
2. Запровадження в облікову роботу реєстри аналітичного обліку фінансових результатів для того, щоб узагальнити облікову інформацію з метою надання інформаційних даних різним користувачам.
3. Створення певного резерву сумнівних боргів, який є необхідної умови більш точного розрахунку прибутку при здійсненні діяльності підприємства.
4. Обґрунтування пріоритетних напрямів використання прибутку будівельного підприємства.
5. Капіталізація фінансових ресурсів, яка сприяє розвитку підприємства в майбутньому та покращенню загальних фінансових результатів від роботи підприємства.
6. Оптимізація загальної суми фінансових ресурсів, які спрямовані на фонд споживання, особливо це стосується грошових коштів, які спрямовані на матеріальне заохочення працівників. Це сприятиме загальному

підвищенню продуктивності праці і розміру прибутку в майбутньому, а також подальшому соціального розвитку підприємства.

7. Правильний розрахунок оптимального розміру резервного фонду та спрямування фінансових ресурсів на його збільшення.

8. Оптимізація фінансових ресурсів, які спрямовуються в інші цільові фонди та на інші цілі.

9. Забезпечення відповідних умов роботи підприємства, при яких прибуток, який підлягає розподілу не буде використовуватися для сплати штрафних санкцій.

10. Формування деталізованого плану використання та розподілу прибутку підприємства з окресленими датами та визначеним кошторисом;

11. Проведення своєчасного контролю за виконанням поставлених завдань, що стосується використання та розподілу прибутку.

12. Проведення економічної роботи відносно аналізу динаміки та факторів отриманих прибутків у звітному періоді, виявлення резервів, які сприятимуть максимізації прибутку, а також планування формування, розподілу та використання прибутку на наступні звітні періоди.

13. Постійне підвищення кваліфікації працівників для відслідковування змін в нормативно-правовій базі та механізмів контролю.

14. Взаємоузгодження використовуваних стандартів обліку в підприємстві з міжнародними стандартами обліку.

15. Закріплення за відповідальним виконавцем проведення розрахунку та контролю прибутку підприємства з метою перевірки показників динаміки та структури прибутку, а також ефективності для прийняття необхідних управлінських рішень [31].

Отже, фінансовий результат будівельного підприємства, який виступає формі прибутку є головною метою його роботи та одним із ключових показників, що обґрунтовує ефективність його діяльності. Для ефективного управління підприємством потрібно застосовувати удосконалені напрямки обліку та оподаткування прибутком підприємства для правильності

відображення та мінімізації податкових платежів, для вибору альтернативних схем податкового планування та збільшення ефективності діяльності підприємства.

Висновки до розділу 3

Дослідивши напрямки вдосконалення обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства дійшли наступних висновків:

1. При здійсненні фінансового обліку та забезпечення процесу оподаткування прибутку в ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» варто використовувати інформаційні технології для того, щоб автоматизувати загальний обліковий процес, а також його окремі складові елементи. Це дасть можливість підприємству зменшити час на виконання роботи фінансово-економічного відділу, своєчасно забезпечити органи управління потрібною обліковою та управлінською інформацією.

2. Оскільки кінцевим результатом роботи ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» є його прибуток акцентуємо увагу на його обліковому забезпеченні з використанням інформаційних технологій. Досить прогресивною інформаційною технологією в сучасних умовах є використання модулю SAP ERP. У будівельному підприємстві для автоматизації обліку прибутку варто застосувати модуль, який відповідає саме за управлінням та фінансовим обліком прибутку – «Фінанси» FI та «Управлінський облік та звітність» CO. Вони дозволяють здійснити такі розрахунки як представлення даних за різними параметрами в залежності від об'єктів контролю, порівняння планового та фактичного виконання показників, посилення всіх проведених операцій на первинні документи, отримання історії формування всіх полів із зазначенням відповідних первинних документів, сум та відповідальних виконавців. Ці модулі містять функції для здійснення ефективного контролю та правильного прийняття

управлінських рішень. Це стосується таких дій як класифікації витрат, їх управління, аналізу собівартості продукції та прибутку, аналізу успішності окремих місць виникнення прибутку. Модуль контролю прибутковості дозволяє не тільки розрахувати прибуток, а й оцінити його за сегментами ринку.

3. Напрямки удосконалення та оподаткування прибутку підприємства передбачають регулювання проблемних питань, які виникають у підприємстві. Для їх вирішення потрібно розробити ефективну методику здійснення контролю за прибутком, яка б включала в себе всі аспекти, що стосуються розрахунку фінансових результатів, їх відображення у відповідній фінансовій та податковій звітності, своєчасного та повного виявлення помилок, які трапляються в обліковому процесі, а також з метою уникнення шахрайства як зі сторони працівників, так і зацікавлених осіб. Також зосередитись на виборі відповідних методів та принципів облікової політики, враховувавши при цьому її вплив на загальний розмір витрат чи доходів, фінансові результати і на розраховану суму оподаткованого прибутку. Крім цього потрібно звернути увагу й на оптимізацію податків у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой», які впливають на розмір чистого прибутку підприємства. Це можливо здійснити шляхом виваженого податкового планування.

4. Приоритетними напрямками удосконалення обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства також є закріплення та обґрунтування поняття «фінансові результати» на законодавчому рівні; запровадження в облікову роботу реєстри аналітичного обліку фінансових результатів; створення певного резерву сумнівних боргів, який є необхідної умови більш точного розрахунку прибутку при здійсненні діяльності підприємства; обґрунтування пріоритетних напрямів використання прибутку будівельного підприємства; капіталізації фінансових ресурсів, які сприяють розвитку підприємства в майбутньому та покращенню загальних фінансових результатів від роботи підприємства; оптимізація загальної суми фінансових

ресурсів, які спрямовані на фонд споживання; правильний розрахунок оптимального розміру резервного фонду та спрямування фінансових ресурсів на його збільшення; оптимізація фінансових ресурсів, які спрямовуються в інші цільові фонди та на інші цілі та інші.

ВИСНОВКИ

Робота присвячена дослідженню обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства. На основі викладеного матеріалу варто узагальнити наступні висновки:

1. Економічна сутність прибутку розкривається у функціях, які він виконує. Класичні погляди виділяють такі основні функції прибутку: прибуток характеризує одержаний економічний ефект від діяльності підприємства; стимулююча функція, оскільки основою для розширення виробництва, науково-технічного і соціального розвитку підприємства є приріст абсолютної величини чистого прибутку; функція формування бюджетів різних рівнів, яка у подальшому впливає на задоволення потреб. Однак ключовими функціями прибутку вважаються наступні три функції: стимулювання, розподіл та оцінка.

2. Основним нормативно-правовим документом, який регулює оподаткування прибутку підприємства є Податковий кодекс України, в якому закріплені такі поняття як доходи та витрати, що обчислюються та показуються в фінансовому обліку. Сутність самого прибутку підприємства розкривається на нормативному рівні в першу чергу в П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», яке надає трактування прибутку як суми, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. До того ж наведений стандарт окремо виокремлює обґрунтування збитку, який визначається як перевищення загальної суми витрат над загальною сумою доходу, для отримання якого були понесені наведені витрати. Більш детально сутність прибутку розглядається у МСБО 1 «Подання фінансової звітності».

3. При розгляді методики обліку прибутку підприємства та його обчислення у будь-якій сфері діяльності варто керуватися такими національними положеннями як П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати». Інформація, розкрита у цих нормативних актах, являється доволі важливою, адже саме у порядку визнання доходів та витрат і є основна відмінність отриманого фінансового результату за бухгалтерським та податковим обліком. Відносно міжнародних стандартів в бухгалтерському обліку відзначимо, що вони в переважній більшості віддзеркалюються в національних стандартах. Зокрема, П(С)БО 15 «Дохід» відповідає МСБО 18 «Дохід» та включає елементи МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Проте, П(С)БО 16 «Витрати» не має аналогів у МСБО та безпосередньо відповідає потребам національної практики.

4. Аналіз обліку та оподаткування прибутку проводився на основі фінансової звітності товариства з обмеженою відповідальністю «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой», яка відображена в дод. Н. Підприємство займається неспеціалізованою оптовою торгівлею. У ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» є лише чистий дохід від реалізації продукції та інші операційні доходи, які показується на рахунку 70 «Доходи від реалізації», при цьому використовується підприємством два субрахунки: 702 «Доходи від реалізації товарів» та 703 «Доходи від реалізації послуг», та на рахунку 71 «Інший операційний дохід», при цьому використовується лише один субрахунок 719 «Інші доходи від операційної діяльності». Узагальнення інформації, що стосується собівартості реалізованої продукції формується на рахунку 90 «Собівартість реалізації». У підприємстві використовується три субрахунки, на субрахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції» відображається собівартості реалізованої готової продукції, яка вироблена на підприємстві, на субрахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів» показується собівартість товарів, які реалізовані, а на субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг». Щодо прибутку досліджуваного

підприємства зазначимо, що за аналізований період нерозподілений прибуток зріс. Протягом року загальні суми витрат з податку на прибуток відображаються на рахунку 98 «Податок на прибуток». У ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» використовується один субрахунок 981 «Податок на прибуток від звичайної діяльності», в якому по дебету показується податок на прибуток, кредит списується на субрахунок 641 «Розрахунки за податками». Оподаткування прибутку відбувається з врахуванням вимог Податкового кодексу України. Протягом фінансового року загальні суми витрат, які відносяться на податку на прибуток показуються в бухгалтерському обліку наступним чином: Дт субрахунок 981 «Податок на прибуток від звичайної діяльності» по Кт субрахунок 641 «Розрахунки за податками».

5. При здійсненні фінансового обліку та забезпечення процесу оподаткування прибутку у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» варто використовувати інформаційні технології для того, щоб автоматизувати загальний обліковий процес, а також його окремі складові елементи. Досить прогресивною інформаційною технологією в сучасних умовах є використання модулю SAP ERP. У будівельному підприємстві для автоматизації обліку прибутку варто застосувати модуль, який відповідає саме за управління та фінансовий облік прибутку – «Фінанси» FI та «Управлінський облік та звітність» CO. Ці модулі містять функції для здійснення ефективного контролю та правильного прийняття управлінських рішень. Модуль контролю прибутковості дозволяє не тільки розрахувати прибуток, а й оцінити його за сегментами ринку.

6. Приоритетними напрямками удосконалення обліку та оподаткування прибутку будівельного підприємства також є: закріплення та обґрунтування поняття «фінансові результати» на законодавчому рівні, уточнення переліку показників, які їх оцінюють; запровадження в облікову роботу реєстрів аналітичного обліку фінансових результатів; створення певного резерву сумнівних боргів; обґрунтування пріоритетних напрямів

використання прибутку будівельного підприємства; капіталізація фінансових ресурсів, а також оптимізація загальної суми фінансових ресурсів, які спрямовані на фонд споживання. Це сприятиме загальному підвищенню продуктивності праці і розміру прибутку в майбутньому, а також подальшому соціальному розвитку підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
2. МСБО 18 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу» від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025.
3. МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу» від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_041.
4. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності» від 28.03.2013. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/law/v0433201-13>.
5. Наказ Міністерства фінансів України «План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» № 1591 від 09.12.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
6. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку» від 29 грудня 2000 р. № 356. URL: http://ligazon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF00062.html
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
8. П(С)БО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
9. П(С)БО 15 «Дохід» : наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
10. П(С)БО 16 «Витрати» : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

11. П(С)БО 17 «Податок на прибуток» : наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>.
12. П(С)БО 18 «Будівельні контракти» : наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001 № 205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>.
13. Алексеєнко Л.М. Економічний тлумачний словник: власність, приватизація, ринок цінних паперів. Тернопіль: Астон, 2003. 672 с.
14. Арістотель. Політика пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. К.: Основи, 2000. 239 с.
15. Атамас П. Й. Прибуток: економічна суть, проблеми визначення та облікового відображення. Академічний огляд. 2014. № 1. С. 50-55.
16. Багрій П. І. Економічний словник. Київ, 1973. 624 с.
17. Базилевич В. Д. Економічна теорія: Політекономія : підручник. 9-те вид., доповн. К.: Знання, 2014. 710 с.
18. Белінська С. М. Особливості фвтоматизації облікового процесу. Агросвіт. 2018. №14. С. 31–36.
19. Блажко Г. В. Детермінанти впливу на податок на прибуток та їх оцінка. Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. 2017. № 3(1). С. 22-25.
20. Бланк И.А. Управление прибылью. 3-е изд. М. : НикаЦентр, 2007. 768 с.
21. Банадига І., Юрканич, Ю. Автоматизація ведення бухгалтерського обліку. Розвиток соціально-економічних систем в геоелекономічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування. Тернопіль, 11-12 травня 2017 р. С. 45–47.
22. Гладун, В., Крет, І. Теоретичні та методичні засади ІТ-аудиту як інструменту стратегічного управління підприємством. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2018. С. 47–52.
23. Єпіфанова І. Ю. Фінансовий аналіз та звітність : практикум / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула. Вінниця : ВНТУ, 2017. 143 с.

24. Загородній А. Г. Облік і аудит: термінологічний словник. Львів: Центр Європи, 2002. 671 с.
25. Коба О. В. Витрати підприємства та їх класифікація для потреб управління й економічного аналізу. Причорноморські економічні студії. 2016. Вип. 4. С. 99-103.
26. Коваленко О. В. Сутність та основні проблеми визначення економічної категорії витрат. Проблеми системного підходу в економіці. 2015. Вип. 51. С. 114-118.
27. Ковтун А. В. Податок на прибуток підприємств: реалії сьогодення. Стратегія економічного розвитку України. 2015. № 37. С. 101-107.
28. Котляров Є. І. Проблеми реформування податку на прибуток у сучасних умовах. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. 2015. Т. 20, Вип. 4. С. 225-228.
29. Крупка Я. Д. Фінансовий облік: підруч. 4-те вид. доп. і перероб. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 451 с.
30. Куцик В. І. Інструменти підвищення ефективності управління формуванням і використанням прибутку в цілях капіталізації підприємства. Бізнес Інформ. 2017. № 1. С. 167-171.
31. Макаренко А. П. Аудит доходів від реалізації продукції як дієвий засіб підвищення ефективності діяльності підприємства. Інвестиції: практика та досвід: Науково-практичний журнал. 2018 р. № 2. С. 18-23.
32. Мальтус Т.Р. Опыт закона о населении. М., 1895. 145 с.
33. Маркс, К. Капитал: Т. 1. М.: Госполитиздат, 1950. 794 с.
34. Мармуль Л.О., Коваль С.В., Круковська О.В. Перспективи розвитку національних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. Бердянськ: Видавець Ткачук О.В., 2017. № 4 (40). С. 89-92.
35. Мочерний С.В. /Економічна енциклопедія. Том 1. К.: Видавничий центр «Академія», 2016. 864 с.

36. Окренець В. Ю. Трактуювання сутності економічної категорії «прибуток». Проблеми обліку, контролю та аудиту в умовах системних реформ: збірник наукових праць студентів. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 30-32.
37. Отпущеннікова О. Н. Вибір методів управління прибутком. Економіка. Менеджмент. Підприємництво. Зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Вип. 9. Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2016. С. 37–43.
38. Паутова Т.О. Теоретичні аспекти формування прибутку підприємств в Україні. Економіка. Управління. Інновації. 2013. № 1.
39. Подмешальська Ю. В. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 400 с.
40. Теорія і практика обліку, контролю і оподаткування в умовах глобального конкурентного середовища Всеукраїнської науково-практичної інтернетконференції. 18-19 квітня 2019 рік. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. 298 с.
41. Фишер С. Экономика; пер. с англ. со 2-го изд. М.: Дело, 1993. 864 с.
42. Харченко Н. В. Податок на прибуток: його розвиток та сучасний стан. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип. 5(2). С. 124-127.
43. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2003. 444 с.
44. Шляга О. В. Ефективність господарської діяльності: сутність та підходи. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип. 1. С. 43-48.
45. Штейн В. М. Гуаньцзи : дослідження та переклад. 1959. С. 251-318.
46. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. М.: Прогресс, 1982. – 455 с.
47. Barnes A.J. Law for Business. Boston: IRwin, 2000. 1167 p.

48. Baker Tilly. (n. d.). IT-аудит – инструмент стратегического управления компанией. Актуально на 01.01.2019. URL: http://www.bakertilly.ua/media/IT_audit_russ.pdf.

49. Monroe K.B. Pricing: Making Profitable Decisions. 3rded. N.Y.: McGraw-Hill, 2001. 480 p.

50. Mun T. England's Treasure by foreign trade, or the Balance of Foreign Trade is the rule of our Treasure. Early English tracts on commerce. 1954. 41 p.

51. Ricardo D. On the Principles of Political Economy and Taxation. Library of Economics and Liberty, 1821. 246 p.

52. Smith A. An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations: A Selected Edition. Oxford Paperbacks. 2008. 1511 p.

53. Skrynkovskyy, R. (2018). An IT Audit as a Tool for Strategic Enterprise Management. Problems of Economic, 1, 231–236.

ДОДАТКИ

Додаток А

Обґрунтування сутності прибутку зарубіжними вченими

№	Вчені	Визначення сутності терміну «прибуток»
1.	Лао Цзи у китайському трактаті «Гуань-Цзи» (IV-III ст.. до н.е.)	Під даним поняттям розумів надлишкову частину золота, яка залишається в одних людей у результаті нерівноцінного обміну. Тобто одна сторона отримувала більше вигод від конкретної операції, ніж інша.
2.	Арістотель (384-322 рр. до н.е.) у працях «Нікомахова етика» та «Політика»	Поділяв господарську діяльність на дві великі групи: природню-економіку та неприродню-хремастику. Науковець вважав, що для останньої характерними є значні торгівельні та лихварські угоди. Причетні до хремастики особи прагнуть збільшити власний капітал та отримати неймовірно високі прибутки.
3.	Т. Мен у праці «Багатство Англії у зовнішній торгівлі, або баланс нашої зовнішньої торгівлі як принцип нашого багатства» (1664 р.)	Зауважив правило «торгівельного балансу». Він був переконаний у прямій залежності між багатством країни та різницею між вартостями експортованої та імпортованої продукції. В загальному меркантилісти досліджували сферу обігу. Вони стверджували, що прибуток у зовнішній торгівлі – це наслідок реалізації продукції за вищою вартістю в одній країні, ніж за придбаною ціною в іншій.
4.	А.Сміт та Д. Рікардо	Зокрема А.Сміт стверджував, що прибуток це: логічний наслідок ефективного використання капіталу; компенсація підприємцю за його роботу та ризики втрати коштів; частина неоплаченої праці працівника. Натомість Д. Рікардо розглядав прибуток як перевищення створеної цінності над величиною винагороди працівника. Науковець акцентував увагу на необхідності перевищення доходу над сумою заробітної плати.
5.	Т. Мальтус у праці «Дослід»	Висунув ідеї, які були подібними до думок Д. Рікардо. Як перший, так і другий науковці вважали прибуток частиною ціни. Однак Мальтус наголошував на необхідності відняти із вартості продажу продукції витрачені кошти на оплату праці найманих робітників, вартість кредитів та інші витрати. У загальних рисах такий підхід відповідає і сучасності.
6.	К. Маркс	Вважав, що прибуток – це додаткова вартість, яка отримувана не лише завдяки робочій силі працівників, а й як результат використання авансованого капіталу. Науковець дослідив фактори та особливості формування загальної норми прибутку.
7.	Й. Шумпетер. у праці «Теорія економічного розвитку» (1912 р.)	Розглядав прибуток як винагороду за інноваційні підходи до способів та можливостей діяльності підприємства. Організація, яка найшвидше застосує нововведення, буде більш прибутковою.

Продовження додатку А

8.	С. Фішер, Р. Дорнбуш та Р. Шмалензі	Переконані, що в незалежності від форм власності підприємства прагнуть максимізувати прибутки та отримувати більші можливості для конкурентної боротьби. Науковці вважають, що доходи – це кошти від продажу товарів або надання послуг впродовж певного часу. Натомість витрати розглядають як кошти, які були понесені на створення проданих товарів та надання послуг. У разі ефективного використання ресурсів, сприятливої економічної ситуації в країні, наявності платоспроможного попиту та відповідного йому пропозиції підприємство отримує прибуток – перевищення доходів над витратами.
9.	К. Монро	Переконаний, що суб'єкт господарювання так планує свою діяльність, щоб майбутні вхідні грошові потоки перевищували вихідні, забезпечивши бажаний прибуток.
10.	Д. Бернес, Е. Річардс та Т. Дворкін	У спільній праці «Правила бізнесу» як і К. Монро вважають, що ключова мета підприємства – отримання максимального прибутку. Підприємства зацікавлені в ефективному використанні обмежених виробничих ресурсів. Однак інколи менеджери підприємств прагнуть досягнути власних особистих, фінансових та інших цілей, нехтуючи інтересами підприємства, зокрема і у розрізі максимізації прибутку.

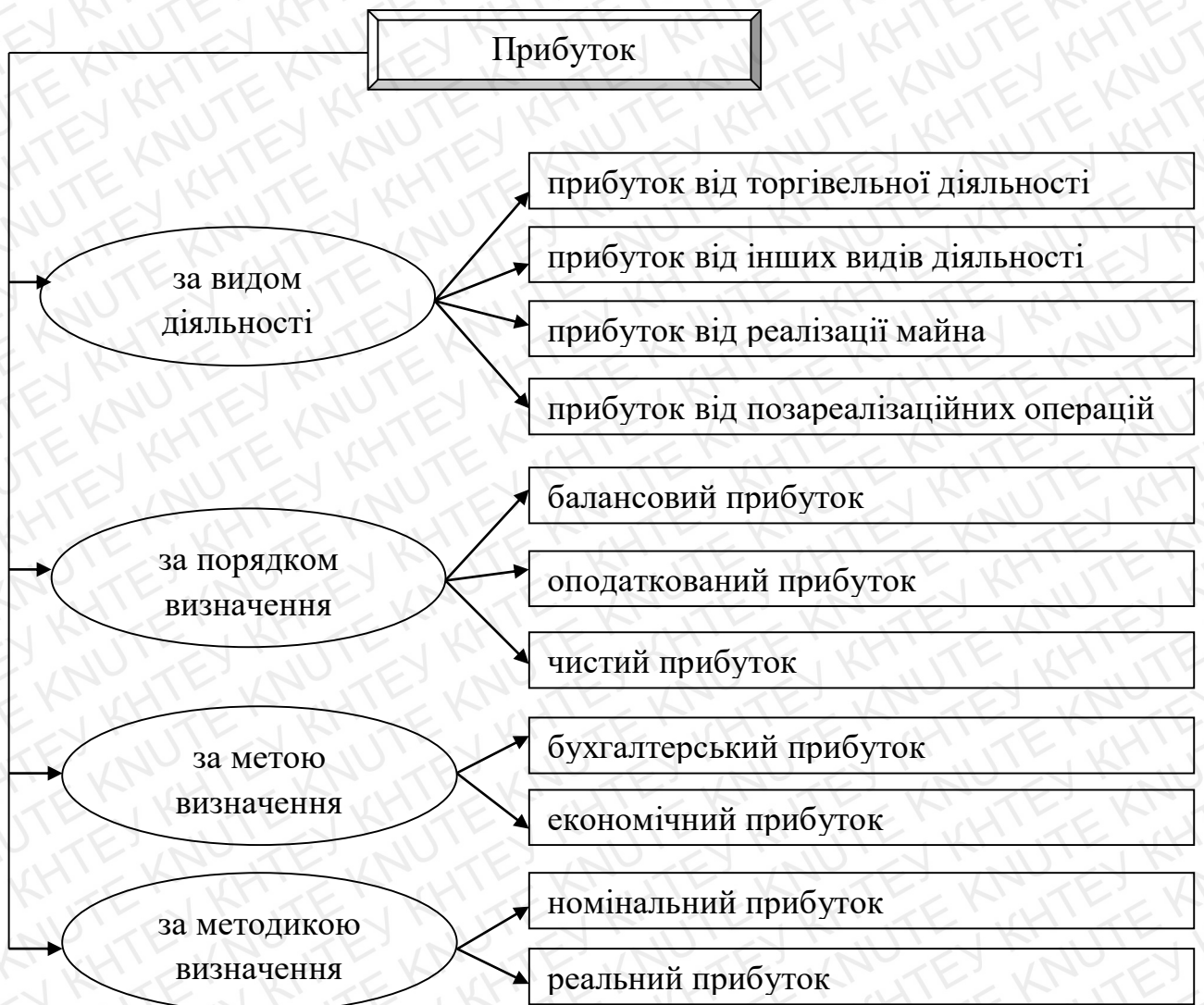
Джерело: складено автором на основі джерел [14, 28, 29, 37, 43-48].

Обґрунтування сутності прибутку вітчизняними вченими

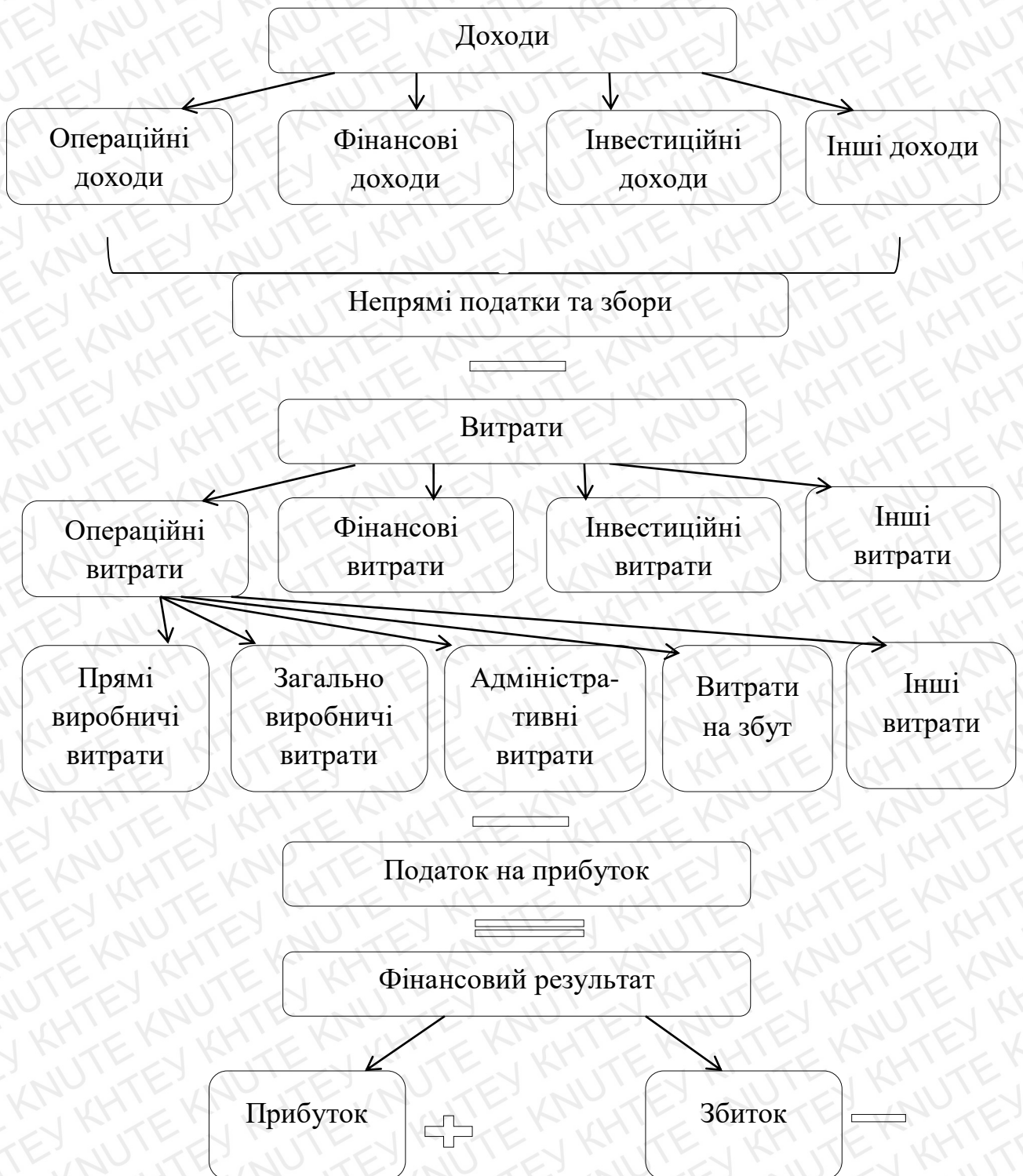
№	Вчені	Визначення сутності терміну «прибуток»
1.	І. О. Бланк	Прибуток – це втілений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення підприємницької діяльності.
2.	А. Г. Загородній	Прибуток – це економічна категорія, що визначається як різниця між валовим вибором (без податку на додану вартість і акцизного збору) та витратами на виробництво і реалізацію продукції.
3.	С. В. Мочерний	Економічний прибуток – різниця між загальним доходом організації та економічними витратами, які включають як явні, так і неявні витрати.
4.	Т. О. Паутова	Прибуток – різновид чистого доходу, складова, яка відображає додаткову вартість у ціні продукту, виготовленого робітниками матеріального виробництва.
5.	Л. М. Алексеєнко, В. М. Олексієнко	Прибуток – відображений у вартісному вираженні чистий дохід організації, що припадає на інвестований капітал, відображає винагороду за ризик ведення підприємницької діяльності, фактично є позитивною різницею між сукупним доходом та понесеними витратами для його отримання.
6.	П. І. Багрій, С. І. Дорогунцов	Прибуток – дохід, отриманий від функціонуючого капіталу у результаті використання праці робітників, які працюють по найму.
7.	В.Д. Базилевич	Економічний прибуток – це перевищення над нормальним прибутком внаслідок підприємницької ініціативи, навичок щодо найбільш ефективного використання поєднань економічних ресурсів, впроваджень інновацій, продуманого ризику тощо.
8.	В. Г. Швець	Прибуток – це джерело господарських засобів і відповідних резервів, збільшення капіталу в результаті діяльності та фінансовий результат.

Джерело: складено автором на основі джерел [13, 16, 17, 19, 21, 32, 35, 40].

Рис.1 Класифікаційні ознаки прибутку в будівельній організації

Джерело: складено автором на основі джерела [41].

Рис. 1 Порядок формування прибутку будівельних підприємств

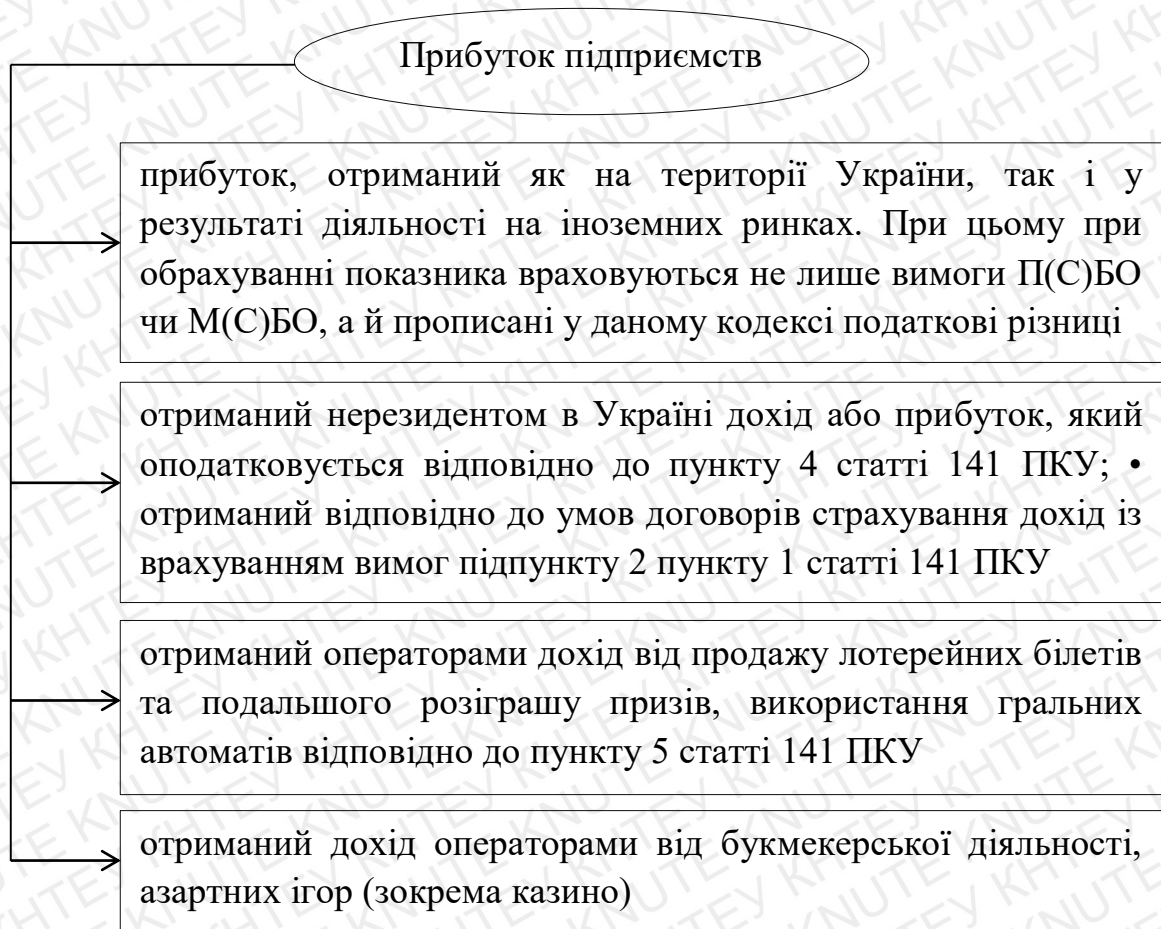
Джерело: складено автором на основі джерела [36].

**Види прибутку підприємств відповідно до Методичних
рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності, які
затверджені наказом Міністерства фінансів України № 433**

Види прибутку	Сутність та склад
Валовий прибуток	різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)
Прибуток від операційної діяльності	показник, який отримують у результаті сумування фінансового результату від реалізації та доходу від іншої операційної діяльності та віднімання інших операційних витрат
Прибуток від впливу інфляції на монетарні статті	сума прибутку від впливу інфляції на монетарні статті, що визначається відповідно до П(С)БО 22 «Вплив інфляції»
Прибуток до оподаткування	позитивний підсумок різниці між доходами та витратами від операційної, фінансової та іншої діяльності
Прибуток від припиненої діяльності після оподаткування	прибуток від припиненої діяльності після оподаткування та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації
Чистий прибуток	позитивний фінансовий результат діяльності підприємства за вирахуванням податку на прибуток

Джерело: складено автором на основі джерела [4].

Рис. 1. Підходи Податкового кодексу України щодо сутності прибутку, що визначається через об'єкт оподаткування

Джерело: складено автором на основі джерела [7].

Пояснювальна записка про діяльність ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой»

Об'єктом дослідження виступає товариство з обмеженою відповідальністю «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой», яке займається неспеціалізованою оптовою торгівлею, налічує в штаті 33 працівників. Товариство має самостійний баланс, розрахунковий, валютний та інші рахунки в установах банку як в Україні, так і за її межами, круглу печатку з назвою товариства, кутовий та інші штампи, фірмові бланки з назвою товариства, торговельну марку, виробничу марку продукції власного виробництва, емблему та інші реквізити українською, російською та англійською мовами. Товариство несе відповідальність всім належним йому майном, на яке може бути накладено стягнення згідно з чинним законодавством. Воно самостійно планує свою господарську діяльність, основою планів є цивільно-правові договори та міжнародні контракти. Плани (виробничі програми) розробляються виконавчим органом товариства за дорученням зборів учасників.

На основі аналізу балансу ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» (табл. Ж.1) можемо зробити висновок, що підприємство в достатній мірі забезпечене основними засобами, які у 2019 році складають 628,7 тис. грн., оборотними активами – 16552,6 тис. грн., власним капіталом – 5622,6 тис. грн. Відносно зобов'язань підприємства відзначимо, що вони складаються лише із поточних зобов'язань, які у 2019 році становили 12536,4 тис. грн., серед яких поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги складала 11287,7 тис. грн., розрахунки з бюджетом – 481,3 тис. грн., у тому числі з податку на прибуток – 300,5 тис. грн., розрахунки з оплати праці – 21,8 тис. грн., а також інші поточні зобов'язання на рівні 745,3 тис. грн.

Таблиця Ж.1

**Оцінка основних статей балансу ТОВ «Проектно-будівельна фірма
«Одеспромстрой» за 2016-2019 роки**

Статті балансу	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2019 рік до 2016 року у %
Активи					
Необоротні активи	369,8	422,8	468,7	1606,4	434,40
з них основні засоби	369,8	422,8	409,8	628,7	170,01
нематеріальні активи	-	-	58,9	177,7	-
незавершені капітальні інвестиції	-	-	-	800,0	-
Оборотні активи	3987,0	6546,7	20936,1	16552,6	415,16
з них запаси	-	434,0	1885,3	1294,4	-
дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	23,3	1522,6	3099,9	6759,2	29009,44
дебіторська заборгованість за розрахунки з бюджетом	7,1	10,0	13,0	-	-
у тому числі з податку на прибуток	-	10,0	-	-	-
інша поточна заборгованість	856,5	1752,3	5727,7	2764,4	322,76
гроші та їх еквіваленти	3017,2	2480,0	8397,1	5585,2	185,11
витрати майбутніх періодів	-	194,0	1813,1	149,4	-
інші оборотні активи	82,9	153,8	-	-	-
Власний капітал	665,8	1258,3	2300,3	5622,6	844,49
Зареєстрований (пайовий) капітал	935,0	935,0	935,0	935,0	100,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(269,2)	323,3	1365,3	3887,6	-
Поточні зобов'язання	3691,0	5711,2	19104,5	12536,4	339,65
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	3521,3	5108,5	13346,5	11287,7	320,55
розрахунки з бюджетом	88,6	487,4	1805,9	481,3	543,23
у тому числі з податку на прибуток	88,6	130,1	235,0	300,5	339,16
розрахунки з оплати праці	1,2	-	-	21,8	-
інші поточні зобов'язання	79,9	115,3	3952,1	745,6	933,17
Баланс	4356,8	6969,5	21404,8	18159,0	416,80

Джерело: складено автором на основі балансів підприємства.

Аналіз доходів ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за 2016-2019 роки розглянемо в табл. Ж.2.

Таблиця Ж.2

**Аналіз динаміки доходів ТОВ «Проектно-будівельна фірма
«Одеспромстрой» за 2016-2019 роки**

Вид доходу, тис. грн.	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2019 рік до 2016 року у %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	7957,0	10885,0	22358,0	43137,2	542,13
Інші операційні доходи	0,1	-	-	1932,4	-
Всього доходів	7957,1	10885,0	22358,0	45069,6	566,41

Джерело: складено автором на основі звітів про фінансові результати.

З наведеної таблиці можемо зробити висновок, що доходи ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за аналізований період склалися в основному з чистого доходу від реалізації продукції, у порівнянні з 2016 роком у 2019 році він зріс на 442,13%, а загальна сума доходів за цей період зросла на 466,41%.

В табл. Ж.3 покажемо основні бухгалтерські проводки, які здійснюються в ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой». На наступному етапі перейдемо до аналізу обліку витрат у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой».

Таблиця Ж.3

**Особливості бухгалтерських проводок щодо визнання доходів у
ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой»**

Зміст операції	Дебет рахунків	Кредит рахунків
Визнання доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг, у тому числі:	36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»	70 «Доходи від реалізації»
- від реалізації товарів	361 «З вітчизняними партнерами»	702 «Доходи від реалізації товарів»
- від реалізації робіт, послуг	361 «З вітчизняними партнерами»	703 «Доходи від реалізації послуг»
Визнання інших операційних доходів, у тому числі:	37 «Розрахунки з різними дебіторами» та інші рахунки	71 «Інші операційні доходи»
- інших доходів від операційної діяльності	20 «Виробничі запаси» 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»; 37 «Розрахунки з різними дебіторами»	719 «Інші доходи від операційної діяльності»

Джерело: складено автором на основі обліково-сальдових відомостей.

Так, у табл. Ж.4 відобразимо їх склад та аналіз витрат підприємства за 2016-2019 роки.

Таблиця Ж.4

**Аналіз динаміки витрат ТОВ «Проектно-будівельна фірма
«Одеспромстрой» за 2016-2019 роки**

Вид витрат, тис. грн.	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2019 рік до 2016 року у %
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6910,1	9166,1	19786,6	40991,4	593,21
Інші операційні витрати	554,6	996,3	1266,1	1555,9	280,54
Всього витрат	7464,7	10162,4	21052,7	42547,3	569,98

Джерело: складено автором на основі звітів про фінансові результати.

За аналізований період витрати складаються на 97% з собівартості реалізованої продукції, яка зросла за цей період на 493,21%, інші витрати становлять близько 3%. Загальна сума витрат зросла на 469,98%.

В табл. Ж.5 відобразимо загальну суму нерозподіленого прибутку або непокритого збитку у досліджуваному підприємстві, а на рис. Ж.1 відобразимо його динаміку.

Таблиця Ж. 5

**Аналіз нерозподіленого прибутку ТОВ «Проектно-будівельна фірма
«Одеспромстрой» за 2016-2019 роки**

Вид доходу	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тис. грн..	(269,2)	323,3	1365,3	3887,6
Абсолютний приріст, тис. грн.	-	592,5	1042,0	2522,3
Темп приросту, %	-	-	422,30	284,74

Джерело: складено автором на основі балансів підприємства.

За аналізований період нерозподілений прибуток зріс, у порівнянні з 2018 роком у 2019 році він зріс на 184,74%, тобто на 2522,3 тис. грн. У 2016 році у підприємстві був непокритий збиток на суму 269,2 тис. грн.

Рис. Ж.1. Динаміка нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за 2016-2019 роки

Джерело: складено автором на основі балансів підприємства.

На наступному рисунку розглянемо динаміку чистого прибутку досліджуваного підприємства за аналізований період.

Рис. Ж.2. Динаміка чистого прибутку у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за 2016-2019 роки

Джерело: складено автором на основі звітів про фінансові результати підприємства.

В табл. Ж.6 розрахуємо основні показники ефективності роботи підприємства.

На основі розрахованих показників можемо зробити висновок, що ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» неефективне використання активів, оскільки він має низьке значення, яке коливається з 9,27% у 2016 році до 11,16% у 2019 році. Коефіцієнт рентабельності діяльності також незначний і коливається з 5,07% до 4,70% за аналізований період, хоча при нормальній роботі підприємства він має становити близько 30%. Коефіцієнт

рентабельності власного капіталу досить високий та показує на скільки ефективно підприємство змогло використати свій капітал, однак в динаміці по роках він знижується з 60,65% у 2016 році до 36,05% у 2019 році.

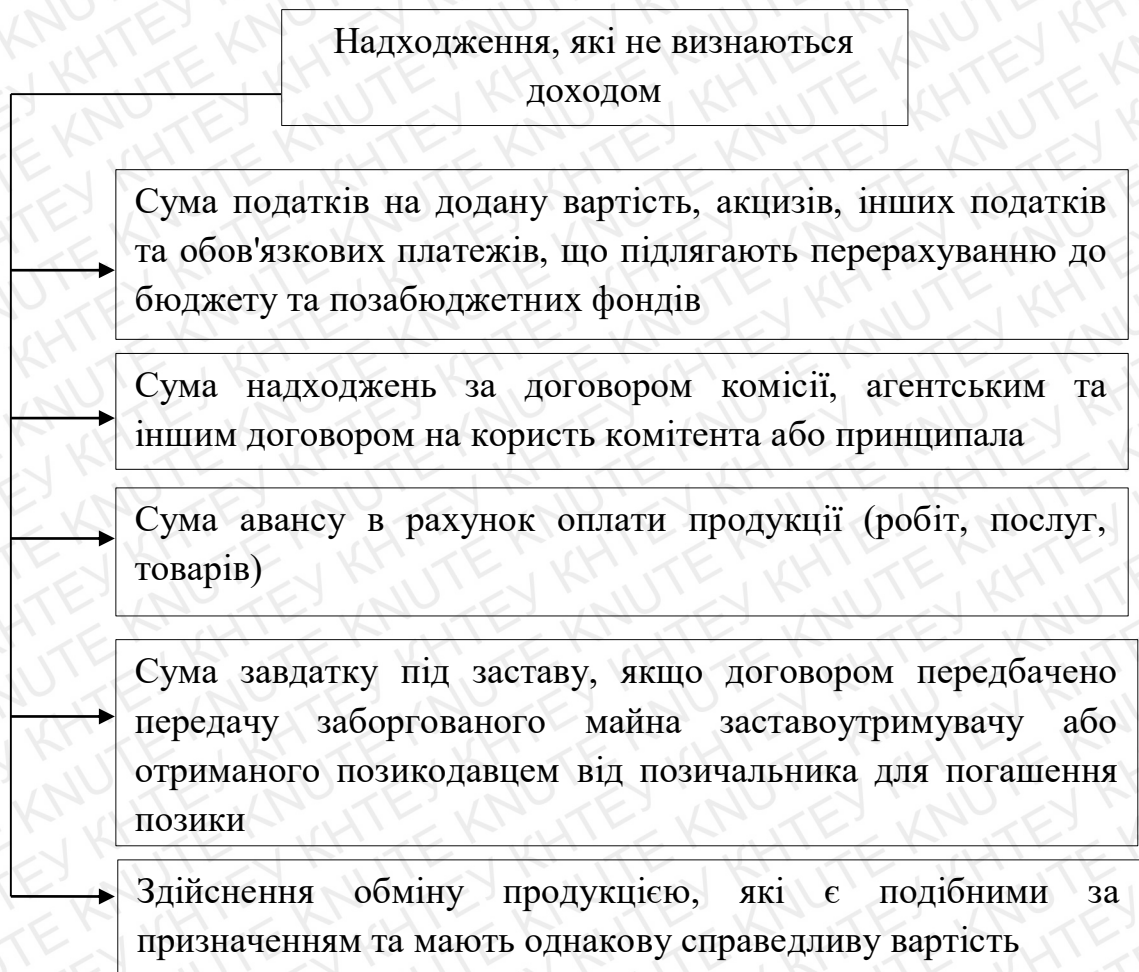
Таблиця Ж.6

Основні показники ефективності роботи ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой» за 2016-2019 роки

Показники	Формула	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Коефіцієнт рентабельності активів	Чистий прибуток / Середньорічну вартість активів *100%	9,27	8,50	4,87	11,16
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Чистий прибуток / Середньорічну вартість власного капіталу *100%	60,65	47,09	45,30	36,05
Коефіцієнт рентабельності діяльності	Чистий прибуток / Чисту виручку від реалізації *100%	5,07	5,44	4,66	4,70
Коефіцієнт фінансової стійкості підприємства (співвідношення власного і залученого капіталу)	Власний капітал / (Довгострокові зобов'язання + Короткострокові зобов'язання)	0,18	0,22	0,12	0,45
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Власний капітал / Вартість активів	0,15	0,18	0,11	0,31
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	0,82	0,43	0,44	0,45

Джерело: розраховано автором на основі балансів та звітів про фінансові результати підприємства.

Коефіцієнт фінансової стійкості має бути з 0,7 до 0,9 при нормальній роботі підприємства, однак він значно нижчий у ТОВ «Проектно-будівельна фірма «Одеспромстрой», що свідчить про те, що існує певний ризик до втрати платоспроможності. Відносно коефіцієнта платоспроможності зазначимо, що він також має низьке значення, що свідчить про фінансовий ризик втрати платоспроможності, тому підприємству варто акцентувати увагу на виконанні своїх зобов'язань та збільшенні прибутку. Коефіцієнт абсолютної ліквідності має нормативне значення від 0,1 до 0,2., завищене значення показника свідчить про проблеми в підприємстві.

Рис. 3.1. Надходження, які не визнаються доходом згідно з П(С)БО 15

Джерело: складено автором на основі джерела [9].

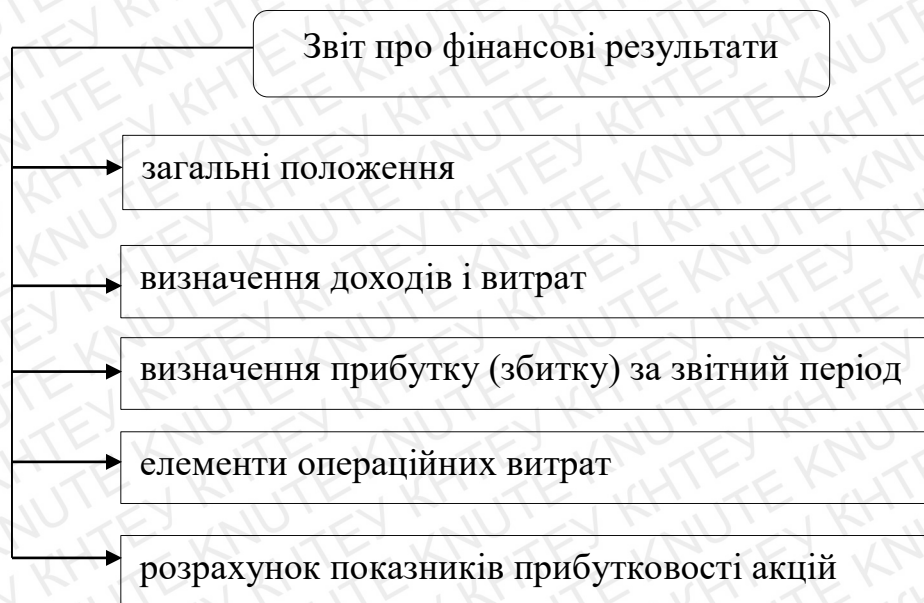
Рис. 3.2. Класифікація доходів підприємства

Джерело: складено автором на основі джерела [15].

Рис. К.1. Принципи організації обліку витрат на підприємстві

Джерело: складено автором на основі джерела [20].

Рис. Л.1. Складові елементи звіту про фінансові результати

Джерело: складено автором на основі джерела [26].

Таблиця Л.1

**Складання Звіту про фінансові результати відповідно до вимог МСФЗ
(IAS) 1 «Подання фінансових звітів»**

Ознаки	МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансових звітів»
Визнання статей та відображення їх у звіті	Порядок визнання доходів і витрат не передбачено, заборонено згортати статті доходів і витрат, чіткі вказівки щодо заповнення звіту відсутні.
Відображення витрат	Передбачено два варіанти відображення витрат у звіті – за елементами або за видами діяльності, а також подання аналізу витрат. Вимагається надання пояснення щодо невідповідності сум витрат за елементами та видами діяльності.
Розрахунок показників прибутковості акцій	Підприємство має розкривати у Звіті про прибутки та збитки або у Примітках до фінансової звітності суму дивідендів на акцію за період, що охоплює фінансова звітність.

Джерело: складено автором на основі джерела [1].

**Податкове планування за господарськими операціями підприємства за
місяць**

Зміст господарської операції	Податок, який сплачується при проведенні операції	Вплив операції на розмір прибутку (+/-)	Податкове навантаження прибутку на діяльність підприємства	Загальна сума податку		Бухгалтерські проводки з нарахування податку	
				ПДВ	Податок на прибуток	Дебет	Кредит
Разом за місяць							

**Оборотно-сальдова відомість за отримані та реалізовані товари певного
найменування за місяць**

Зміст господарської операції, первинний документ	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Разом за місяць						

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди	
ТОВ "Проектно-будівельна фірма "Одеспромстрой"	за ЄДРПОУ	2018	01 01
Територія Київський район	за КОАТУУ	34253237	
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	5110136900	
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	240	
Середня кількість працівників, осіб 16		46.90	
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком			
Адреса, телефон вулиця Олександра Невського, буд. 51, корпус 2, кв. 56, м. ОДЕСА, 65088			7857941

1.Баланс на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	369,8	422,8
первісна вартість	1011	786,2	904,2
знос	1012	(416,4)	(481,4)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	369,8	422,8
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	434,0
у тому числі готова продукція	1103	-	13,8
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23,3	1 522,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	7,1	10,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	10,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	856,5	1 752,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 017,2	2 480,0
Витрати майбутніх періодів	1170	-	194,0
Інші оборотні активи	1190	82,9	153,8
Усього за розділом II	1195	3 987,0	6 546,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	4 356,8	6 969,5

Продовження додатку Н

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	935,0	935,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (нелокальний збиток)	1420	(269,2)	323,3
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	665,8	1 258,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 521,3	5 108,5
розрахунками з бюджетом	1620	88,6	487,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	88,6	130,1
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	1,2	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	79,9	115,3
Усього за розділом III	1695	3 691,0	5 711,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	4 356,8	6 969,5

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2017

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	10 885,0	7 957,0
Інші операційні доходи	2120	-	0,1
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	10 885,0	7 957,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(9 166,1)	(6 910,1)
Інші операційні витрати	2180	(996,3)	(554,6)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(10 162,4)	(7 464,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	722,6	492,4
Податок на прибуток	2300	(130,1)	(88,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	592,5	403,8

Керівник

(підпис)

НАЗАРЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

НАЗАРЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА

(ініціали, прізвище)

Продовження додатку Н

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

Підприємство
ТОВ "Проектно-будівельна фірма "Одеспромстрой"

Дата(рік,місяць,число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2019	01	01
34253237		
5110136900		
240		
46.90		

Територія Київський район м.Одеси
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля
Середня кількість працівників, осіб 25
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком
Адреса, телефон вулиця 1ЛІНІЯ, буд. 21Ж, м. ОДЕСА, 65088

за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

7857941

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	422,8	468,7
первісна вартість	1011	904,2	1 107,5
знос	1012	(481,4)	(638,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	422,8	468,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	434,0	1 885,3
у тому числі готова продукція	1103	13,8	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 522,6	3 099,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	10,0	13,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	10,0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 752,3	5 727,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 480,0	8 397,1
Витрати майбутніх періодів	1170	194,0	1 813,1
Інші оборотні активи	1190	153,8	-
Усього за розділом II	1195	6 546,7	20 936,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	6 969,5	21 404,8

Продовження додатку Н

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	935,0	935,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	323,3	1 365,3
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	1 258,3	2 300,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	5 108,5	13 346,5
розрахунками з бюджетом	1620	487,4	1 805,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	130,1	235,0
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	115,3	3 952,1
Усього за розділом III	1695	5 711,2	19 104,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	6 969,5	21 404,8

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22 358,0	10 885,0
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	22 358,0	10 885,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(19 786,6)	(9 166,1)
Інші операційні витрати	2180	(1 266,1)	(996,3)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(21 052,7)	(10 162,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 305,3	722,6
Податок на прибуток	2300	(263,3)	(130,1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 042,0	592,5

Керівник

(підпис)

НАЗАРЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

НАЗАРЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА

(ініціали, прізвище)

Продовження додатку Н

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПРОЕКТНО-БУДІВЕЛЬНА ФІРМА "ОДЕСПРОМСТРОЙ"	Дата(рік,місяць,число) за ЄДРНОУ	Коди 2020 01 01 34253237
Територія	ОДЕСЬКА	за КОАТУУ	5110136900
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90
Середня кількість працівників, осіб	33		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	вулиця І ЛІНІЯ, буд. 21 Ж, м. ОДЕСА, ОДЕСЬКА обл., 65088		7857941

І.Баланс на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
І. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	58,9	177,7
первісна вартість	1001	100,9	241,3
накопичена амортизація	1002	(42,0)	(63,6)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	800,0
Основні засоби	1010	409,8	628,7
первісна вартість	1011	1 006,6	1 373,1
знос	1012	(596,8)	(744,4)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом І	1095	468,7	1 606,4
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 885,3	1 294,4
у тому числі готова продукція	1103	-	76,5
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 099,9	6 759,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	13,0	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 727,7	2 764,4
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 397,1	5 585,2
Витрати майбутніх періодів	1170	1 813,1	149,4
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом ІІ	1195	20 936,1	16 552,6
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вилучення	1200	-	-
Баланс	1300	21 404,8	18 159,0

Продовження додатку Н

Позив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паісовий) капітал	1400	935,0	1 735,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перезодолений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 365,3	3 887,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 300,3	5 622,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	13 346,5	11 287,7
розрахунками з бюджетом	1620	1 805,9	481,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	235,0	300,5
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	21,8
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 952,1	745,6
Усього за розділом III	1695	19 104,5	12 536,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	21 404,8	18 159,0

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	43 137,2	22 358,0
Інші операційні доходи	2120	1 932,4	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	45 069,6	22 358,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(40 991,4)	(19 786,6)
Інші операційні витрати	2180	(1 555,9)	(1 266,1)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(42 547,3)	(21 052,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	2 522,3	1 305,3
Податок на прибуток	2300	(495,3)	(263,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	2 027,0	1 042,0

Керівник

(підпис)

НАЗАРЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

НАЗАРЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА

(підпис, прізвище)